

МАУП

**ПРАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

**Навчально-науковий інститут права та безпеки ім. князя Володимира
Великого**

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

Затверджую:

Директор Навчально-наукового
інституту права та безпеки
ім. князя Володимира Великого

Сергій ЛИСЕНКО

(підпис)

(П. І. П.)

27 серпня 2026 р.

Схвалено на засіданні кафедри національної
безпеки

(назва кафедри)

Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Іван Сервецький

(П. І. П.)

**Робоча Програма навчальної дисципліни
«Основи національного спротиву»**

Статус дисципліни: обов'язкова

Спеціальність: Усі спеціальності за якими відбувається підготовка
здобувачів в Академії

Спеціалізація: Усі спеціалізації за якими відбувається підготовка
здобувачів в Академії

Форма навчання: денна або дуальна

курс I- 2 семестр

курс II -3 семестр

Обсяг в кредитах ЄКТС/ 6 кредитів

Всього годин 180

-лекції (Л) : 46 годин

-практичні заняття (ПЗ) : 64 години

-самостійна робота студентів (СРС)-70 годин

Робоча навчальна програма складена на основі освітньої типової
програми «Основи національного спротиву» підготовки громадян України, які
здобувають вищу освіту» (затверджена на засіданні кафедри правоохоронної та
антикорупційної діяльності (Протокол № 1 від 27. 08. 2026р.

Розробник робочої програми навчальної дисципліни д.ю.н. Лисенко С.О.

Вацюк В.О.

Київ 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	очна (денна)	
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова для чоловіків за винятком осіб, звільнених від її вивчення відповідно до Постанови КМУ 21.06.2024 №734, для всіх інших здобувачів-вивчення дисципліни є вибірковою	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	6/180	
Курс	1,2	
Семестр	2,3	
Кількість змістових модулів		
Обсяг кредитів із розподілом за семестрами	6	
Обсяг годин, у тому числі:		
- Аудиторні		
- Лекційні	46	
- Семінарські / Практичні	64	
- Лабораторні	-	-
Самостійна робота, год	70	
Форма контролю	зілік	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» – виховати студента, як майбутнього захисника України, набуття здобувачами освіти формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» є:

Основні завдання:

- Набуття знань про засадничі та правові аспекти національного спротиву.
- Оволодіння навичками домедичної допомоги за протоколом MARCH.

- Вивчення основ міної безпеки та дій в умовах застосування зброї масового ураження.
- Орієнтування на місцевості з використанням сучасних геоінформаційних систем.
- Ознайомлення з порядком дій у кризових ситуаціях та основами виживання.
- Формування психологічної стійкості та навичок протидії ІПСО.
- Виховати у студентів стійкі психічні якості, які б давали змогу швидко та правильно орієнтуватись у типових ситуаціях, за наявності несприятливих факторів (психічне та фізичне навантаження);

Компетентності та результати навчання за освітньою програмою

Форми та методи контролю.

Загальна підсумкова оцінка (в балах) результати поточної роботи + результати заліку

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття ¹	Само-стійна робота
	Аудиторна та професійно-орієнтовна підготовка	90	44	22	24
1	Національний спротив	8	4		4
2	Міжнародне гуманітарне право	4	2		2
3	Психологічна підготовка та стійкість	6	2	2	2
4	Тактична підготовка ³	14	4	6	8
5	Зв'язок та передавання інформації	6	2	2	2
6	Зброя масового ураження	6	2	2	2
7	Інженерна підготовка та мінна безпека	12	4	6	2
8	Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА)	16	6	6	4

№ з/ п	Назва теми	Всього о годин	Лекції	Прак- тичні занят- тя ¹	Само- стійна робота
9	Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність	14	4	4	6
	Практична професійна підготовка	30		30	
1	Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості	12	6		4
2	Вогнева підготовка (основи) ³	10	10	10	2
3	Домедична підготовка	20	6	8	10
4	Виживання та спеціальна підготовка	8	2	4	2
5					
6					
7					
РАЗОМ		180	46	64	70

Примітки:

¹⁾ Студенти з особливими освітніми потребами замість практичних занять навчальної дисципліни, що наносять шкоду або становлять загрозу їх фізичному стану або стану здоров'я, вивчають за вибором теоретичні заняття дисципліни понад обсяг, визначений Розподілом навчального часу.

²⁾ Практичні заняття Аудиторної підготовки проводяться в закладах освіти з використанням тренажерів, симуляторів, планшетів, макетів.

³⁾ Студенти, віровчення яких забороняє використовувати зброю, замість тем Вогневої та Тактичної підготовки вивчають Військово- або безпеково-орієнтовану фахову компетентність понад обсяг, визначений Розподілом навчального часу.

⁴⁾ Практична підготовка на місцевості проводиться на полігоні, польовому стрільбищі, тактичному полі або спеціалізованому комплексі (інженерне, топографічне містечко), в тирі).

⁵⁾ Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність Професійно-орієнтованої підготовки визначається закладом освіти залежно від профілю підготовки фахівців. Тривалість вивчення теми «Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА)» може бути збільшена зі збереженням загального обсягу Професійно-орієнтованої підготовки.

Зміст програми за темами

Аудиторна та професійно-орієнтовна підготовка

Тема 1. Національний спротив

- **Національно-патріотична підготовка:** Шлях становлення нації, перспективи розвитку держави, історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська.

- **Правові засади:** Законодавство України про національний спротив, мета, завдання та складові (Сили Територіальної оборони, Рух опору, добровільні формування територіальних громад, підготовка населення), мотивація до захисту Вітчизни.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

мету підготовки держави до здійснення заходів з національного спротиву, основні завдання національного спротиву, важливі складові національного спротиву;

історію формування національного спротиву та його складових в умовах відсічі збройної агресії;

вміти:

набуттю здобувачами освіти знань з виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Тема 2. Міжнародне гуманітарне право

- **Норми та принципи:** Правила ведення війни, заборонені засоби і методи ведення війни, захист цивільного населення та жертв збройних конфліктів, права військовополоненого й інтернованої особи та правила поводження з ними. Визначення окупованої території, відповідальність окупанта, захист населення, гуманітарні потреби, право власності, зміна демографії. Основи діяльності міжнародного руху червоного хреста та червоного півмісяця.

- **Відповідальність:** Наслідки порушення норм міжнародного гуманітарного права та механізми документування злочинів.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

основні терміни та поняття МГП;

відповідальність за порушення норм МГП;

основні поняття юридичної відповідальності за порушення правових норм;

вміти:

поводитись з військовополоненими не порушуючи МГП.

Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість

- **Стресостійкість:** Прийоми, методи та способи саморегуляції психіки, особливості впливу стресових факторів на психіку людини, дезадаптивні стани людської психіки, які виникають у відповідь на стрес та їх види (істерика, паніка, агресія, ступор). Диференціація стресових станів людини в умовах бойових дій, в окупації, на підконтрольній державі території. Подолання страху та паніки.

- **Допомога:** Застосування прийомів саморегуляції психіки в стресових ситуаціях, виявлення та класифікація дезадаптивних станів людської психіки, які виникають у відповідь на стрес. Протокол надання першої психологічної допомоги «6.П», надавання першої психологічної допомоги в екстремальних умовах, подолання дезадаптивних станів людської психіки, надання психологічної самодопомоги, контроль за власними психологічними реакціями та станами.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

прийоми та способи психічної саморегуляції;

негативні психічні реакції та способи їх подолання;

вміти:

надавати першу психологічну допомогу та самодопомогу;

контролювати свої психічні стани і виконувати дії в стані нервово-психічного збудження.

Тема 4. Тактична підготовка

- **Індивідуальна та групова тактика:** Дії солдата в бою. Способи пересування на полі бою, дії під час вогневого ураження ворога, робота в «двійках», порядок зайняття та зміни вогневої позиції.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

основи загальновійськового бою, призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО Сухопутних військ Збройних сил України;

призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА;

основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення;

порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника;

порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краї оборони;

порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву переднього краю танками (ББМ) противника;

порядок дій у наступальному бою,

вміти:

виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника;

знищення бронеоб'єктів противника на передньому краї оборони;

виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну);

виконувати порядок дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву переднього краю танками (ББМ) противника, або вогневої (маневреної) групи;

займати вихідне положення для наступу й підготовка до атаки;

виконувати дії у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА;

виконувати дії у випадку виходу у фланг противника та штурму траншеї, а також при застосуванні наступальних (оборонних) гранат під час наступу.

Тема 5. Зв'язок та передавання інформації

- **Комунікація:** Принципи роботи доступних засобів зв'язку. Правила радіообміну, робота з радіостанціями малої потужності. Використання стандартів зв'язку та телекомунікаційних протоколів.

- **Безпека:** Захист інформації в цифрових мережах, використання супутникового зв'язку.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести;

правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів перешкоджання і подавлення зв'язку.

вміти:

використовувати основні способи зв'язку, застосовувати тактичні сигнальні жести;

усувати типові помилки і несправності під час експлуатації засобів зв'язку, що виводять їх з ладу.

Тема 6. Зброя масового ураження.

- **Знати:** види радіаційного, хімічного, біологічного зараження та захист від них, види зброї масового ураження та радіаційних, хімічних небезпечних об'єктів, порядок дій на зараженій місцевості.

- **Вміти:** розпізнати ознаки застосування ядерної зброї, хімічної атаки і бойових біологічних речовин, діяти на зараженій ділянці місцевості.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин;

засоби індивідуального захисту;

дії особового складу на зараженій місцевості;

вміти:

користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом;

одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект;

діяти за сигналом «Хімічна тривога»;

виконувати нормативи:

одягання протигазу;

одягання загальновійськового захисного комплекту і протигазу;

дії за спалахом ядерного вибуху;

дії за сигналом «Хімічна тривога».

Тема 7. Інженерна підготовка та мінна безпека

- **Мінна безпека:** Основи мінної безпеки. Класифікація вибухонебезпечних предметів, демаскуючі ознаки вибухових засобів. Порядок дій при виявленні мін і вибухонебезпечних предметів.

- **Фортифікація:** Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування. Використання властивостей місцевості. Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА;

протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристику, будову, їх установаження та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання;

заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.

вміти:

вибирати місця для обладнання вогневої позиції для стрільби, її фортифікаційне обладнання (розміри) та порядок маскування.

Тема 8. Сучасні військові технології, роботизація та безпілотні літальні апарати (наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати).

- **Дрони:** Технічні характеристики різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА), основи і правила управління дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки.

- **Протидія:** Основи радіоелектронної боротьби і розвідки, призначення та типи засобів РЕР та РЕБ. Дії цивільного населення при застосуванні ворогом БпЛА (НРК, БНА).

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

основні компоненти БпЛА, принцип роботи складових, правила обслуговування, базові принципи фото та відео зйомки, правила безпеки, основні ризики;

вміти:

підготувати БпЛА (НРК, БНА) до польоту, запуск та керування БпЛА (НРК, БНА), виконання простих маневрів, робити фото та відео зйомку, повертати БпЛА (НРК, БНА), обслуговувати БпЛА (НРК, БНА), використовувати базові програми для керування, оновлювати програмне забезпечення БпЛА (НРК, БНА).

Тема 9. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність.

- **Профільне навчання:** Застосування фахових знань у контексті національного спротиву (національна безпека; правоохоронна діяльність; кібербезпека; захист інформації; державна пропаганда, протидія ворожій пропаганді; основи стратегічної комунікації; основи лідерства, процедура формування і прийняття управлінських рішень; дії державних органів та населення в умовах стану війни, правових режимів воєнного і надзвичайного стану та державного кордону, надзвичайних і кризових ситуацій, в зонах надзвичайної екологічної ситуації; мобілізаційна підготовка та мобілізація; робота з персоналом, рекрутинг; обробка даних; логістика; транспорт; інженерія; іноземні мови; капеланство; фізична культура і спорт; тощо).

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні знати і вміти провадити професійну діяльність за військово- або безпеково-орієнтованими фаховими компетентностями, визначеними освітніми програмами та навчальними планами.

Практична підготовка

Тема 10. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості

- **Орієнтування:** Робота з картами, орієнтування на місцевості та при поганих погодних умовах (в умовах обмеженої видимості), визначення точки стояння, сторін горизонту, орієнтирів і відстаней до об'єктів. Порядок руху за азимутом, способи дотримання напрямку руху і подолання (обходу) перешкод.
- **Цифрові рішення:** Використання ПАК «Кропива», OsmAnd, MilChat та інших засобів для навігації.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, топографічної карти та місцевих предметів;
орієнтування на місцевості за допомогою геоінформаційних систем;

вміти:

орієнтуватися на незнайомій місцевості за топографічною картою та без неї, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом;

орієнтуватися на місцевості із застосуванням програмного комплексу «Кропива», «MilChat»;

рухатися по маркерам та за допомогою БпЛА.

Тема 11. Вогнева підготовка

- **Зброя:** Маніпуляції з АК/АР системами, правила безпеки, прицілювання, коригування вогню та усунення несправностей стрілецької зброї.

Проведення практичних стрільб, виконання вогневих вправ та використання стрілецької зброї і боєприпасів здійснюються відповідно до вимог Курсу стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056 – 2018 (01).

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування зброї після стрільби;

призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї;

нормальні (табличні) умови стрільби;

особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям;

порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;

основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань;
порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження;

заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю;

вміти:

застосовувати стрілецьку зброю;

проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях;

виконувати:

підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з положення лежачи на відстані 25 м»;

підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 25 м»;

підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 100 м»;

підготовчу вправу «Навчання в одноманітному та правильному прицілюванні»;

підготовчу вправу «Відпрацювання навиків одноманітної стрільби».

Тема 12. Домедична допомога

- **Тактична медицина:** Основи і принципи надання домедичної допомоги. Склад індивідуальної медичної аптечки. Техніка накладання турнікету та імпровізованих джгутів. Способи зупинки видів кровотеч, забезпечення прохідності дихальних шляхів, допомога при травмах грудної клітки, внутрішніх органів, кінцівок, профілактика захворювань і травматизму. Способи переміщення постраждалого.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

алгоритм домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем/під загрозою» (Care under fire/Threat, CUF); способи та методи евакуації;
принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC);

вміти:

здійснювати евакуацію пораненого одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника;

здійснювати евакуацію пораненого двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию;

надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах, отруєннях та інших бойових ураженнях з використанням АМЗІ та табельних засобів;

готувати та здійснювати медичну евакуацію;

здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у різних умовах;

перевіряти прохідність дихальних шляхів;
виконувати нормативи з домедичної допомоги.

Тема 13. Виживання та спеціальна підготовка

• **Автономія:** Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Добування і очищення води, розведення вогню, приготування їжі в екстремальних умовах, захист від переохолодження, спорудження і обладнання укриттів, маскування розташування і слідів перебування.

У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:

знати:

порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником;

основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;

вміти:

організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником;

протидіяти впливу природних умов на організм людини.

Питання по темах:

тема "Національний спротив":

1. Що розуміється під поняттям "національний спротив"?
2. Які основні форми національного спротиву існують у сучасних умовах?
3. Яка роль громадянського суспільства у національному спротиві?
4. Як історично формувався національний спротив в Україні?
5. Які методи нелояльності та непокори використовуються в системах національного спротиву?
6. Який вплив має інформаційна війна на ефективність національного спротиву?
7. Що таке територіальна оборона і яку роль вона відіграє у національному спротиві?
8. Які основні завдання національного спротиву у сучасних умовах загрози національній безпеці?
9. Як національний спротив пов'язаний з поняттям патріотизму?
10. Які законодавчі та організаційні основи підтримки національного спротиву в Україні?

тема "Міжнародне гуманітарне право":

1. Що таке міжнародне гуманітарне право і яка його основна мета?
2. Які основні джерела міжнародного гуманітарного права існують?
3. Хто є суб'єктами міжнародного гуманітарного права?
4. Які засоби і методи ведення війни забороняє міжнародне гуманітарне право?
5. Що таке статус військовополонених і які їхні права згідно з МГП?

6. Які обов'язки несуть сторони конфлікту щодо цивільного населення?
7. Які є основні відмінності між міжнародними і неміжнародними збройними конфліктами в контексті МГП?
8. Що таке захист медичного персоналу та об'єктів у збройних конфліктах?
9. Які організації відповідають за контроль за дотриманням міжнародного гуманітарного права?
10. Які санкції передбачені за порушення норм міжнародного гуманітарного права?

тема «Психологічна підготовка та стійкість»:

1. Що таке психологічна підготовка та яке її значення в умовах національного спротиву?
2. Які основні фактори впливають на психологічну стійкість людини в умовах стресу?
3. Що таке стрес і які його основні прояви під час кризових або бойових ситуацій?
4. Які методи саморегуляції допомагають знизити рівень психологічного напруження?
5. У чому полягає роль дисципліни та самоконтролю у формуванні психологічної стійкості?
6. Як страх впливає на поведінку людини в небезпечній ситуації та як його можна контролювати?
7. Яке значення має психологічна взаємопідтримка в колективі під час виконання завдань?
8. Що таке психологічна витривалість і як її можна розвивати?
9. Як правильно діяти в умовах інформаційного тиску, паніки та дезінформації?
10. Які ознаки психологічного виснаження можуть виникати в людини та чому важливо своєчасно на них реагувати?

Тема «Тактична підготовка»

1. Що таке тактична підготовка та яке її основне призначення?
2. Які основні принципи дій підрозділу під час виконання тактичного завдання?
3. Що таке бойовий порядок і які його основні елементи?
4. Яке значення мають спостереження, маскування та використання укриттів під час виконання завдань?
5. Які основні способи пересування особового складу на місцевості?
6. Як здійснюється взаємодія між військовослужбовцями під час виконання спільного завдання?
7. Що таке управління підрозділом у бою та які основні вимоги до нього?
8. Яке значення має оцінка місцевості та обстановки перед виконанням тактичного завдання?
9. Які основні правила безпеки необхідно дотримуватися під час тактичної підготовки?
10. Чому важливі дисципліна, взаємодопомога та психологічна стійкість під час виконання тактичних завдань?

тема «Зв'язок і передавання інформації»

- 1.Що таке зв'язок та яке його значення під час виконання завдань у системі національного спротиву?
- 2.Які основні види зв'язку використовуються для передавання інформації?
- 3.Які основні вимоги висуваються до надійного та ефективного зв'язку?
- 4.Які засоби радіозв'язку використовуються для передавання інформації?
- 5.Що таке радіодисципліна та чому важливо її дотримуватися?
- 6.Які правила необхідно виконувати під час передавання інформації засобами зв'язку?
- 7.Що таке позивний і для чого він використовується під час радіообміну?
- 8.Які фактори можуть впливати на якість і дальність передавання інформації?
- 9.Що таке інформаційна безпека та яких правил слід дотримуватися для захисту службової інформації?
- 10.Як діяти у разі втрати або порушення зв'язку під час виконання завдання?

тема «Зброя масового ураження»

- 1.Що таке зброя масового ураження та які її основні види?
- 2.Які основні уражальні фактори ядерної зброї?
- 3.Що таке радіаційне ураження та які його можливі наслідки для організму людини?
- 4.Що таке хімічна зброя та які основні способи її впливу на організм?
- 5.Які основні ознаки можливого застосування хімічних небезпечних речовин?
- 6.Що таке біологічна зброя та чим вона відрізняється від інших видів зброї масового ураження?
- 7.Які основні способи захисту населення від уражальних факторів зброї масового ураження?
- 8.Які засоби індивідуального та колективного захисту використовуються в умовах радіаційної, хімічної чи біологічної небезпеки?
- 9.Як необхідно діяти за сигналом оповіщення про радіаційну, хімічну або біологічну небезпеку?
- 10.Які основні правила поведінки та безпеки необхідно дотримуватися на території, забрудненій небезпечними речовинами?

з теми «Інженерна підготовка та зброя масового ураження»

- 1.Що таке інженерна підготовка та яке її значення під час виконання завдань національного спротиву?
- 2.Які основні види інженерних споруд використовуються для захисту особового складу?
- 3.Які вимоги висуваються до обладнання укриттів та захисних споруд?
- 4.Які природні та штучні укриття можуть використовуватися для захисту від уражальних факторів?
- 5.Що таке зброя масового ураження та які основні її види?
- 6.Які основні уражальні фактори ядерного вибуху та як вони впливають на людей і навколишнє середовище?

7. Які способи захисту від радіаційного, хімічного та біологічного ураження застосовуються під час облаштування укриттів?
8. Які засоби індивідуального захисту використовуються в умовах радіаційної, хімічної або біологічної небезпеки?
9. Які правила необхідно дотримуватися під час перебування в укритті у разі загрози застосування зброї масового ураження?
10. Які заходи інженерного захисту допомагають зменшити вплив уражальних факторів зброї масового ураження?

тема Сучасні військові технології, роботизація та безпілотні літальні апарати (наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати).

Що розуміють під сучасними військовими технологіями та яке їх значення для розвитку збройних сил?

1. Які основні напрями роботизації військової діяльності та які завдання можуть виконувати роботизовані системи?
2. Які основні класи та функціональні можливості безпілотних літальних апаратів?
3. Які переваги та обмеження застосування БПЛА у сучасних військових операціях?
4. Які основні компоненти та принципи функціонування наземних роботизованих комплексів?
5. Для виконання яких завдань можуть застосовуватися наземні роботизовані комплекси?
6. Що таке безпілотні надводні апарати та які завдання вони здатні виконувати?
7. Які технології навігації, дистанційного керування та автономного функціонування використовуються в безпілотних системах?
8. Які основні переваги та проблеми інтеграції БПЛА, наземних роботизованих комплексів і безпілотних надводних апаратів у єдину систему?
9. Які перспективи розвитку роботизованих і безпілотних систем та їх вплив на характер сучасних бойових дій?

тема «Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність»

1. Що таке військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність та які її основні складові?
2. Яке значення професійної компетентності для ефективного виконання службових і безпекових завдань?
3. Які знання, уміння та практичні навички формують фахову компетентність військовослужбовця або працівника сектору безпеки?
4. Яку роль відіграють тактична, спеціальна, вогнева, фізична та психологічна підготовка у формуванні фахової компетентності?
5. Які професійні якості необхідні для прийняття рішень у складних та небезпечних ситуаціях?

6. Як сучасні технології впливають на вимоги до військово- або безпеково-орієнтованої компетентності?
7. Яке значення мають комунікація, командна взаємодія та лідерські якості у професійній діяльності фахівця сектору безпеки?
8. Як забезпечується готовність фахівця до дій в умовах невизначеності, стресу та швидкої зміни обстановки?
9. Які етичні, правові та професійні принципи повинні враховуватися під час виконання службових завдань?
10. Які сучасні підходи та методи доцільно використовувати для оцінювання і постійного розвитку військово- або безпеково-орієнтованої фахової компетентності?

тема «Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості»

- .Що таке військова топографія та яке її значення під час виконання завдань?
- .Які основні види топографічних карт використовуються у військовій справі?
- .Що таке масштаб карти та як ним користуватися для визначення відстаней на місцевості?
- .Як визначити сторони горизонту за допомогою компаса?
- .Які існують способи орієнтування на місцевості без використання компаса?
- .Що таке азимут і як правильно визначити магнітний азимут на місцевості?
- .Як визначити своє місцезнаходження за топографічною картою?
- .Що таке координати та для чого вони використовуються під час навігації?
- .Які основні природні та штучні орієнтири використовуються для визначення напрямку руху?
- .Яких правил безпеки необхідно дотримуватися під час орієнтування та пересування незнайомою місцевістю?

тема «Вогнева підготовка»

1. Що таке вогнева підготовка та яке її основне призначення?
2. Які основні види стрілецької зброї використовуються у військовій підготовці?
3. Які основні правила безпечного поводження зі зброєю?
4. Які основні частини та механізми стрілецької зброї та їхнє призначення?
5. Що таке прицілювання та які фактори впливають на точність стрільби?
6. Які основні положення стрільця під час виконання вправ зі стрільби?
7. Що таке балістика та які основні фактори впливають на траєкторію польоту кулі?
8. Як погодні умови та особливості місцевості можуть впливати на результати стрільби?
9. Які дії необхідно виконати у разі затримки або несправності зброї?
10. Яке значення мають дисципліна, контроль зброї та дотримання заходів безпеки під час проведення стрільб?

«Заходи безпеки при поводженні зі зброєю»:

1. Що розуміють під заходами безпеки при поводженні зі зброєю?
2. Які основні принципи безпечного поводження зі зброєю?
3. Чому будь-яку зброю слід вважати зарядженою?
4. Які дії необхідно виконати перед початком роботи зі зброєю?
5. Які вимоги безпеки слід дотримуватися під час заряджання та розряджання зброї?
6. Які правила безпеки необхідно виконувати під час стрільби?
7. Які заборонені дії при поводженні зі зброєю?
8. Як правильно переносити та транспортувати зброю?
9. Які вимоги безпеки під час зберігання зброї та боєприпасів?
10. Які дії необхідно виконати у разі осічки або затримки пострілу?
11. Яка відповідальність передбачена за порушення правил поводження зі зброєю?
12. Які наслідки можуть виникнути внаслідок недотримання заходів безпеки?
13. Яку роль відіграє дисципліна та самоконтроль у забезпеченні безпеки при роботі зі зброєю?

тема «Домедична допомога»

1. Що таке домедична допомога та яка її основна мета?
2. Які першочергові дії необхідно виконати перед наданням домедичної допомоги постраждалому?
3. Як правильно оцінити стан постраждалого та визначити наявність свідомості й дихання?
4. Як надається домедична допомога при масивній кровотечі?
5. Які способи тимчасової зупинки кровотечі ви знаєте?
6. Як правильно діяти у разі відсутності нормального дихання у постраждалого?
7. Що таке серцево-легенева реанімація та в якій послідовності вона проводиться?
8. Як надати домедичну допомогу при опіках і переохолодженні?
9. Як діяти при переломах, вивихах та інших травмах опорно-рухового апарату?
10. Які основні правила транспортування постраждалого та коли його переміщення є необхідним?

тема «Виживання та спеціальна підготовка»

1. Що таке виживання в умовах надзвичайної ситуації та які його основні завдання?
2. Які першочергові дії необхідно виконати після потрапляння в складні або небезпечні умови?
3. Які основні способи орієнтування та навігації можна використовувати в незнайомій місцевості?

4. Як правильно організувати пошук і забезпечення питною водою в умовах автономного перебування?
5. Які способи захисту від несприятливих погодних умов та переохолодження або перегрівання ви знаєте?
6. Які правила вибору безпечного місця для тимчасового укриття та відпочинку?
7. Яке значення мають фізична витривалість, психологічна стійкість і самодисципліна для виживання?
8. Як правильно діяти у випадку втрати орієнтування або відсутності зв'язку?
9. Які основні принципи надання домедичної допомоги в умовах автономного перебування?
10. Які предмети та засоби доцільно мати в індивідуальному наборі для виживання та автономного перебування?

Зміст завдань для самостійної роботи

Питання для самостійної роботи за темою

Тема: «Національний спротив»

1. **Опрацювати нормативно-правові засади національного спротиву в Україні.** Визначити його мету, завдання та основні складові.
2. **Охарактеризувати складові національного спротиву:** територіальну оборону, рух опору та підготовку громадян України до національного спротиву.
3. **Дослідити роль громадян у системі національного спротиву.** Визначити основні права, обов'язки та форми участі громадян.
4. **Опрацювати питання організації територіальної оборони** та визначити її роль у забезпеченні оборони держави.
5. **Проаналізувати значення патріотичного виховання, громадянської відповідальності та мотивації** у формуванні готовності до захисту України.
6. **Дослідити основні принципи психологічної підготовки та стійкості** громадян в умовах кризових і надзвичайних ситуацій.
7. **Опрацювати правила особистої та колективної безпеки** під час виникнення загроз воєнного або надзвичайного характеру.
8. **Скласти алгоритм дій громадянина у разі виникнення загрози** та отримання офіційного сигналу оповіщення.
9. **Дослідити роль інформаційної безпеки в умовах національного спротиву.** Визначити основні загрози, пов'язані з дезінформацією та маніпуляціями.
10. **Підготувати повідомлення або презентацію на тему:** «Роль громадянина у зміцненні обороноздатності та стійкості держави».

Тема: «Міжнародне гуманітарне право»

1. **Опрацювати поняття та основні принципи міжнародного гуманітарного права (МГП).** Визначити його мету та значення під час збройних конфліктів.
2. **Дослідити основні джерела МГП:** Женевські конвенції 1949 року та Додаткові протоколи до них.

3.Охарактеризувати категорії осіб, які перебувають під захистом МГП. Розглянути правовий статус цивільних осіб, поранених, хворих та військовополонених.

4.Опрацювати принцип розрізнення між цивільними особами та комбатантами, а також між цивільними об'єктами і військовими цілями.

5.Дослідити принцип пропорційності та принцип військової необхідності під час ведення бойових дій.

6.Визначити заборонені методи та засоби ведення війни відповідно до норм міжнародного гуманітарного права.

7.Опрацювати правила поводження з військовополоненими та визначити основні гарантії їхнього захисту.

8.Дослідити правовий захист медичного персоналу, медичних формувань і санітарного транспорту під час збройного конфлікту.

9.Проаналізувати відповідальність за порушення норм МГП. Визначити поняття воєнних злочинів та основні види відповідальності.

10.Підготувати повідомлення або презентацію на тему: «Значення міжнародного гуманітарного права для захисту людини під час збройного конфлікту».

Тема: «Психологічна підготовка та стійкість»

1.Опрацювати поняття психологічної підготовки та психологічної стійкості. Визначити їх значення під час кризових і надзвичайних ситуацій.

2.Дослідити основні види стресу та його вплив на організм і поведінку людини. Визначити характерні ознаки емоційного та психологічного напруження.

3.Опрацювати основні методи саморегуляції та подолання стресу. Розглянути дихальні вправи, концентрацію уваги та інші безпечні способи стабілізації емоційного стану.

4.Дослідити роль психологічної готовності до дій в екстремальних умовах. Визначити значення самодисципліни, відповідальності та впевненості у власних діях.

5.Охарактеризувати вплив страху на поведінку людини. Розглянути способи контролю емоцій та збереження здатності приймати рішення.

6.Дослідити значення командної взаємодії та взаємопідтримки для підтримання психологічної стійкості в колективі.

7.Опрацювати поняття психологічного виснаження. Визначити його основні ознаки, причини виникнення та способи профілактики.

8.Дослідити вплив інформаційного навантаження та дезінформації на психологічний стан людини. Визначити способи критичного сприйняття інформації.

9.Скласти алгоритм дій у стресовій ситуації: оцінка обстановки, контроль емоцій, визначення пріоритетів, прийняття рішення та подальші дії.

10.Підготувати повідомлення або презентацію на тему: «Психологічна стійкість як важлива складова готовності людини до дій в умовах небезпеки».

Тема: «Тактична підготовка»

- 1.Опрацювати поняття **тактичної підготовки**, визначити її мету, завдання та значення для підготовки особового складу.
- 2.Охарактеризувати **основні принципи дій підрозділу** під час виконання тактичних завдань.
- 3.Дослідити значення **оцінки обстановки та місцевості** під час підготовки до виконання завдання.
- 4.Опрацювати основні способи **пересування та дій особового складу на місцевості** з урахуванням вимог безпеки.
- 5.Вивчити поняття **укриття, маскування та спостереження** і визначити їх значення для безпеки та ефективності дій.
- 6.Дослідити **принципи взаємодії та взаємодопомоги** між військовослужбовцями під час виконання спільного завдання.
- 7.Опрацювати основні способи **орієнтування та підтримання напрямку руху** під час пересування на незнайомій місцевості.
- 8.Скласти **алгоритм дій у разі зміни тактичної обстановки**: оцінка ситуації, визначення пріоритетів, доповідь та виконання отриманих розпоряджень.
- 9.Дослідити **правила особистої безпеки та дисципліни** під час проведення тактичних занять і виконання навчальних завдань.
- 10.Підготувати **повідомлення або презентацію на тему: «Тактична підготовка як основа злагоджених і безпечних дій підрозділу».**

Тема: «Вогнева підготовка»

- 1.Опрацювати поняття **вогневої підготовки**, визначити її мету, завдання та значення у підготовці військовослужбовців.
- 2.Охарактеризувати **основні види стрілецької зброї**, що використовуються у військовій підготовці, та їх загальне призначення.
- 3.Опрацювати **загальну будову стрілецької зброї та призначення її основних частин і механізмів**.
- 4.Вивчити та систематизувати **основні правила безпечного поводження зі зброєю** під час занять і стрільб.
- 5.Дослідити поняття **внутрішньої та зовнішньої балістики** і визначити основні фактори, що впливають на рух кулі.
- 6.Опрацювати поняття **прицілювання, точки прицілювання та траєкторії польоту кулі**.
- 7.Дослідити вплив **відстані, погодних умов, освітлення та особливостей місцевості** на результати стрільби.
- 8.Опрацювати **порядок підготовки зброї та стрільця до виконання навчальної вправи** відповідно до встановлених заходів безпеки.
- 9.Скласти **алгоритм дій у разі виявлення несправності або затримки під час стрільби**, з обов'язковим дотриманням правил безпеки.
- 10.Підготувати **повідомлення або презентацію на тему: «Безпека під час поводження зі стрілецькою зброєю — основна вимога вогневої підготовки».**

Тема: «Зв'язок та передавання інформації»

- 1.Опрацювати поняття зв'язку та передавання інформації.** Визначити їх значення для забезпечення взаємодії та управління під час виконання завдань.
- 2.Дослідити основні види та способи зв'язку.** Охарактеризувати радіо-, дрововий, мобільний та інші види зв'язку.
- 3.Ознайомитися з основними засобами зв'язку та визначити їх призначення, можливості й обмеження.**
- 4.Опрацювати правила ведення радіообміну та радіодисципліни.** Визначити основні вимоги до чіткості, стислості та зрозумілості повідомлень.
- 5.Дослідити поняття позивних, умовних сигналів та команд і визначити їх роль у забезпеченні організованого обміну інформацією.**
- 6.Опрацювати фактори, що впливають на якість та дальність зв'язку:** рельєф місцевості, перешкоди, погодні умови, технічний стан обладнання та відстань.
- 7.Дослідити основні принципи захисту інформації під час її передавання.** Розглянути поняття конфіденційності, цілісності та доступності інформації.
- 8.Охарактеризувати основні інформаційні загрози:** перехоплення інформації, фішинг, шкідливе програмне забезпечення, соціальна інженерія та дезінформація.
- 9.Скласти алгоритм дій у разі втрати або порушення зв'язку.** Визначити порядок перевірки обладнання, встановлення альтернативного каналу зв'язку та передачі важливої інформації.
- 10.Підготувати повідомлення або презентацію на тему: «Роль надійного зв'язку та захисту інформації у забезпеченні безпеки та ефективної взаємодії».**

Тема: «Зброя масового ураження»

- 1.Опрацювати поняття зброї масового ураження (ЗМУ) та визначити її основні види й характерні особливості.**
- 2.Дослідити основні уражальні фактори ядерної зброї та їхній вплив на людей, об'єкти й навколишнє середовище.**
- 3.Охарактеризувати радіаційну небезпеку.** Розглянути поняття радіоактивного забруднення та основні правила поведінки в умовах радіаційної загрози.
- 4.Опрацювати поняття хімічної зброї та хімічної небезпеки.** Визначити можливі шляхи впливу небезпечних хімічних речовин на організм людини.
- 5.Дослідити біологічну зброю та біологічні загрози.** Охарактеризувати можливі наслідки поширення небезпечних біологічних агентів.
- 6.Опрацювати основні способи захисту населення від уражальних факторів ЗМУ, зокрема використання укриттів, засобів індивідуального захисту та дотримання встановлених обмежень.**
- 7.Дослідити засоби індивідуального та колективного захисту.** Визначити їх призначення та загальні правила використання.

8.Скласти алгоритм дій у разі отримання сигналу про радіаційну, хімічну або біологічну небезпеку.

9.Проаналізувати правила поведінки на забрудненій території та визначити основні заходи щодо зменшення ризику ураження.

10.Підготувати повідомлення або презентацію на тему: «Захист населення від зброї масового ураження та дії в умовах радіаційної, хімічної і біологічної небезпеки».

Тема: «Інженерна підготовка та мінна безпека»

1.Опрацювати поняття **інженерної підготовки** та визначити її основні завдання і значення для безпеки особового складу.

2.Охарактеризувати **основні види інженерних споруд та укриттів** і визначити їх призначення.

3.Дослідити **основні правила вибору безпечного місця для укриття** та організації захисту від небезпечних факторів.

4.Опрацювати поняття **мінної небезпеки** та ознайомитися з основними видами вибухонебезпечних предметів.

5.Вивчити **характерні ознаки потенційно небезпечних територій** та місця, де може існувати підвищений ризик наявності вибухонебезпечних предметів.

6.Скласти **алгоритм дій при виявленні підозрілого або вибухонебезпечного предмета**: не наближатися, не торкатися, відійти безпечним шляхом, попередити інших та повідомити відповідні служби.

7.Дослідити **основні правила мінної безпеки під час пересування місцевістю** та визначити, чому не можна самостійно перевіряти чи знешкоджувати підозрілі предмети.

8.Опрацювати правила **позначення та огороження небезпечних ділянок** і порядок інформування інших людей про загрозу.

9.Розглянути порядок дій людини, яка **опинилася на потенційно замінованій території**, з урахуванням необхідності збереження спокою та уникнення необдуманих рухів.

10.Підготувати повідомлення або презентацію на тему: «Мінна безпека: правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів».

Тема: «Сучасні військові технології, роботизація та безпілотні літальні апарати (наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати)»

1.Охарактеризуйте основні тенденції розвитку сучасних військових технологій та їх вплив на способи ведення бойових дій.

2.Розкрийте поняття роботизації військової діяльності та визначте основні сфери застосування роботизованих систем.

3.Охарактеризуйте основні типи безпілотних літальних апаратів та їх функціональне призначення.

4.Проаналізуйте переваги та обмеження використання БПЛА у сучасних військових і безпекових операціях.

5. Розкрийте призначення, основні можливості та сфери застосування наземних роботизованих комплексів.
6. Охарактеризуйте безпілотні надводні апарати, їх призначення та перспективи використання у військовій і безпековій діяльності.
7. Проаналізуйте роль автономних систем, штучного інтелекту та автоматизації в розвитку сучасних безпілотних технологій.
8. Які основні переваги застосування роботизованих і безпілотних систем для зменшення ризиків для особового складу?
9. Проаналізуйте проблеми надійності, кібербезпеки, навігації та зв'язку сучасних роботизованих і безпілотних систем.
10. Охарактеризуйте перспективи інтеграції БПЛА, наземних роботизованих комплексів та безпілотних надводних апаратів у єдині системи управління.
11. Дослідіть роль роботизованих систем у розвідці, спостереженні, моніторингу та пошуково-рятувальних заходах.
12. Проаналізуйте вплив розвитку безпілотних технологій на підготовку сучасного військовослужбовця та фахівця сектору безпеки.
13. Які етичні та правові питання виникають у зв'язку зі зростанням автономності військових роботизованих систем?
14. Порівняйте можливості пілотованих і безпілотних систем у виконанні завдань у складних та небезпечних умовах.
15. Сформулюйте основні перспективи розвитку військової робототехніки та безпілотних систем у найближчі роки.

Тема: «Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність»

1. Розкрийте поняття військово- або безпеково-орієнтованої фахової компетентності та визначте її основні складові.
2. Охарактеризуйте роль професійних знань, умінь і навичок у формуванні фахової компетентності працівника сектору безпеки й оборони.
3. Які професійно важливі якості необхідні для ефективного виконання військових та безпекових завдань?
4. Проаналізуйте значення тактичної, спеціальної та вогневої підготовки у формуванні професійної компетентності.
5. Розкрийте роль фізичної та психологічної готовності у професійній діяльності фахівця сектору безпеки й оборони.
6. Яке значення має здатність приймати рішення в умовах невизначеності, дефіциту часу та підвищеного ризику?
7. Охарактеризуйте роль комунікативних навичок і командної взаємодії у професійній діяльності військовослужбовця або працівника сектору безпеки.
8. Проаналізуйте значення лідерських якостей для формування військово- або безпеково-орієнтованої фахової компетентності.
9. Яку роль відіграють правова, етична та антикорупційна складові професійної компетентності?
10. Як сучасні інформаційні технології та технічні засоби впливають на вимоги до професійної компетентності фахівців сектору безпеки й оборони?

11. Охарактеризуйте основні методи формування та вдосконалення професійної компетентності майбутнього фахівця.
12. Яке значення має самоосвіта та безперервний професійний розвиток для фахівця військового або безпекового профілю?
13. Проаналізуйте роль практичних занять, тренувань і моделювання професійних ситуацій у формуванні компетентності.
14. Які критерії та показники можуть використовуватися для оцінювання рівня військово- або безпеково-орієнтованої фахової компетентності?
15. Визначте перспективні напрями розвитку професійної компетентності фахівців сектору безпеки й оборони з урахуванням сучасних викликів та технологічних змін.

Тема: «Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості»

- 1. Опрацювати поняття військової топографії** та визначити її значення для орієнтування і пересування на місцевості.
- 2. Дослідити види топографічних карт** та їх основні характеристики. Ознайомитися з умовними знаками, які використовуються на картах.
- 3. Опрацювати поняття масштабу карти.** Навчитися визначати відстані між об'єктами за допомогою числового та лінійного масштабу.
- 4. Дослідити способи визначення сторін горизонту** за допомогою компаса, карти, Сонця, Полярної зорі та місцевих орієнтирів.
- 5. Опрацювати поняття азимута.** Визначити порядок його вимірювання та використання для орієнтування і визначення напрямку руху.
- 6. Дослідити способи визначення свого місцезнаходження на карті** за характерними об'єктами та орієнтирами місцевості.
- 7. Ознайомитися з основними видами координат** та їх використанням для визначення і позначення місця розташування об'єктів.
- 8. Дослідити сучасні засоби навігації та орієнтування:** компаси, супутникові навігаційні системи, електронні карти та навігаційні прилади.
- 9. Скласти алгоритм дій у разі втрати орієнтування на місцевості.** Визначити порядок оцінки обстановки, пошуку орієнтирів та встановлення свого місцезнаходження.
- 10. Підготувати повідомлення або презентацію на тему: «Значення навігації та орієнтування на місцевості для безпечного пересування і виконання завдань».**

Тема: «Вогнева підготовка»

1. Розкрийте поняття, мету та основні завдання вогневої підготовки.
2. Охарактеризуйте роль вогневої підготовки у професійній підготовці військовослужбовців та працівників сектору безпеки.
3. Які основні етапи та складові вогневої підготовки?
4. Охарактеризуйте загальні вимоги безпеки під час поводження зі зброєю та проведення стрільб.

- 5.Розкрийте основні принципи відповідального та дисциплінованого поводження зі зброєю.
- 6.Яке значення мають знання матеріальної частини зброї та правил її експлуатації у вогневій підготовці?
- 7.Охарактеризуйте значення правильного прицілювання, контролю зброї та стабільності під час виконання стрілецьких вправ.
- 8.Які фактори можуть впливати на точність і результативність стрільби?
- 9.Розкрийте роль психологічної стійкості, концентрації уваги та самоконтролю під час виконання стрілецьких вправ.
- 10.Яке значення має регулярне тренування для формування стійких професійних навичок?
- 11.Охарактеризуйте основні принципи організації та проведення навчальних стрільб.
- 12.Які типові помилки можуть виникати під час виконання стрілецьких вправ та якими методами доцільно їх виправляти?
- 13.Розкрийте значення дотримання дисципліни та заходів безпеки під час проведення занять з вогневої підготовки.
- 14.Проаналізуйте роль сучасних тренажерів, симуляторів та цифрових технологій у вдосконаленні вогневої підготовки.
- 15.Визначте основні критерії оцінювання рівня вогневої підготовки та напрями її подальшого вдосконалення.

Тема: «Домедична допомога»

- 1.Опрацювати поняття та основні принципи домедичної допомоги.** Визначити її мету, завдання та значення до прибуття медичних працівників.
- 2.Дослідити алгоритм первинного огляду постраждалого.** Визначити порядок оцінки свідомості, дихання та загального стану.
- 3.Опрацювати порядок дій при масивній кровотечі.** Розглянути основні способи її тимчасової зупинки та правила контролю стану постраждалого.
- 4.Дослідити порядок проведення серцево-легеневої реанімації.** Визначити показання до її проведення та основні етапи.
- 5.Охарактеризувати домедичну допомогу при травмах.** Розглянути дії при переломах, вивихах, забоях та інших ушкодженнях.
- 6.Опрацювати правила надання допомоги при опіках, переохолодженні та тепловому ураженні.**
- 7.Дослідити порядок дій при пораненнях грудної клітки, живота та голови.** Визначити основні ризики для життя постраждалого.
- 8.Опрацювати правила використання індивідуальної аптечки та засобів домедичної допомоги.** Визначити призначення основних компонентів.
- 9.Скласти алгоритм дій під час надання домедичної допомоги в умовах небезпечного середовища, з урахуванням особистої безпеки того, хто надає допомогу.**
- 10.Підготувати повідомлення або презентацію на тему: «Роль домедичної допомоги у збереженні життя постраждалого до прибуття екстрених медичних служб».**

Тема: «Виживання та спеціальна підготовка»

- 1.Опрацювати поняття **виживання та автономного існування** в складних і надзвичайних умовах. Визначити основні чинники, від яких залежить безпека людини.
- 2.Дослідити **першочергові потреби людини в умовах автономного перебування**: вода, укриття, тепло, харчування, медична допомога та зв'язок.
- 3.Опрацювати способи **орієнтування на місцевості та визначення свого місцезнаходження** за допомогою карти, компаса та природних орієнтирів.
- 4.Дослідити основні способи **пошуку, збору та безпечного використання питної води** в умовах обмежених ресурсів.
- 5.Охарактеризувати правила **вибору та облаштування безпечного тимчасового укриття** з урахуванням погодних умов і особливостей місцевості.
- 6.Опрацювати правила **запобігання переохолодженню, перегріванню та зневодненню** під час тривалого перебування на відкритій місцевості.
- 7.Дослідити значення **психологічної стійкості, самоконтролю та дисципліни** для виживання в екстремальних умовах.
- 8.Скласти **алгоритм дій у разі втрати орієнтування або зв'язку**: оцінка ситуації, визначення безпечного місця, встановлення можливого місцезнаходження та організація подальших дій.
- 9.Опрацювати правила **надання домедичної допомоги в умовах автономного перебування** та визначити склад базового індивідуального набору для виживання.
- 10.Підготувати **повідомлення або презентацію на тему: «Основні правила виживання та безпечної поведінки в умовах автономного перебування»**.

Вимоги до написання рефератів.

Реферат є формою самостійної роботи здобувача, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Вогнева підготовка».

В окремих випадках здобувач може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи: вибір теми; розробка плану; ознайомлення з рекомендованою літературою; написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями:

обґрунтування вибраної теми; опрацювання відповідної літератури; наявність авторського розділу; наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 - це порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 - сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату –до 20 машинописних сторінок формату А4 з 14 шрифтом Times New Roman та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє - 2 см, ліве - 3 см, праве - 1 см.)

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Теми рефератів з дисципліни «Основи національного спротиву»

Тема: «Національний спротив»

1. Національний спротив як складова системи національної безпеки України.
2. Правові та організаційні засади національного спротиву в Україні.
3. Структура та основні складові системи національного спротиву.
4. Територіальна оборона як складова національного спротиву.
5. Рух опору: завдання, принципи організації та значення для оборони держави.
6. Підготовка громадян України до національного спротиву: мета, завдання та основні напрями.
7. Роль громадянського суспільства у забезпеченні національної стійкості та обороноздатності держави.
8. Патріотичне виховання та формування готовності громадян до захисту України.
9. Історичний досвід українського народу у боротьбі за незалежність та його значення для сучасного національного спротиву.
10. Національний спротив в умовах повномасштабної війни: виклики та особливості.
11. Психологічна стійкість громадян як чинник ефективного національного спротиву.
12. Інформаційна безпека та протидія дезінформації в системі національного спротиву.
13. Взаємодія держави, органів місцевого самоврядування та громадян у системі національного спротиву.
14. Міжнародний досвід організації національного спротиву та можливості його застосування в Україні.
15. Роль молоді у формуванні громадянської відповідальності та готовності до захисту держави.
16. Національна єдність як основа стійкості держави в умовах воєнних загроз.
17. Волонтерський рух як елемент суспільної стійкості та підтримки обороноздатності України.
18. Цивільна готовність населення до дій в умовах кризових та надзвичайних ситуацій.
19. Значення лідерства, дисципліни та взаємодопомоги в системі національного спротиву.
20. Перспективи розвитку системи національного спротиву України в післявоєнний період.

Тема: «Міжнародне гуманітарне право»

1. Міжнародне гуманітарне право: поняття, мета та основні принципи.
2. Історія становлення та розвитку міжнародного гуманітарного права.
3. Женевські конвенції 1949 року та їх значення для захисту жертв збройних конфліктів.
4. Додаткові протоколи до Женевських конвенцій: основні положення та значення.
5. Принцип розрізнення як основоположний принцип міжнародного гуманітарного права.
6. Принцип пропорційності та військової необхідності під час збройних конфліктів.
7. Захист цивільного населення під час міжнародних і неміжнародних збройних конфліктів.
8. Правовий статус та захист військовополонених відповідно до норм міжнародного гуманітарного права.
9. Захист поранених, хворих і медичного персоналу під час збройних конфліктів.
10. Захист цивільних об'єктів та культурної спадщини під час збройних конфліктів.
11. Заборонені методи та засоби ведення війни у міжнародному гуманітарному праві.
12. Міжнародне гуманітарне право та заборона застосування окремих видів зброї.
13. Воєнні злочини: поняття, основні ознаки та відповідальність за їх вчинення.
14. Роль Міжнародного кримінального суду у забезпеченні дотримання норм міжнародного гуманітарного права.
15. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права в законодавство України.
16. Застосування міжнародного гуманітарного права під час російсько-української війни.
17. Порухення норм міжнародного гуманітарного права та механізми документування воєнних злочинів.
18. Захист дітей та інших вразливих категорій населення під час збройних конфліктів.
19. Міжнародне гуманітарне право та права людини: спільне і відмінне.
20. Значення міжнародного гуманітарного права для сучасного суспільства та захисту людської гідності під час війни.

Тема: «Психологічна підготовка та стійкість»

1. Психологічна підготовка: поняття, мета та значення в умовах небезпеки.
2. Психологічна стійкість особистості та її роль у кризових ситуаціях.
3. Стрес і його вплив на поведінку та працездатність людини.
4. Методи психологічної саморегуляції та подолання стресу.
5. Страх в екстремальних умовах: причини, прояви та способи контролю.

- 6.Самоконтроль і дисципліна як складові психологічної готовності.
- 7.Психологічна витривалість та способи її розвитку.
- 8.Психологічна підготовка до дій в умовах надзвичайних і кризових ситуацій.
- 9.Роль лідерства та командної взаємодії у формуванні психологічної стійкості.
- 10.Взаємопідтримка та згуртованість колективу в умовах стресу.
- 11.Психологічне виснаження: причини, основні ознаки та профілактика.
- 12.Психологічні наслідки тривалого перебування в умовах підвищеного стресу.
- 13.Інформаційний стрес та його вплив на психологічний стан людини.
- 14.Дезінформація та маніпуляції як фактори психологічного впливу.
- 15.Критичне мислення як засіб протидії інформаційному та психологічному впливу.
- 16.Роль фізичної підготовки у формуванні психологічної стійкості.
- 17.Мотивація як фактор психологічної готовності до подолання труднощів.
- 18.Психологічна адаптація людини до змін та екстремальних умов.
- 19.Відновлення психологічних ресурсів після переживання стресових ситуацій.
- 20.Психологічна стійкість громадян як складова національної стійкості держави.

Тема: «Тактична підготовка»

- 1.Тактична підготовка: поняття, мета, завдання та значення у підготовці військовослужбовців.
- 2.Основні принципи організації та ведення тактичних дій.
- 3.Оцінка обстановки та місцевості як основа прийняття тактичних рішень.
- 4.Види місцевості та їх вплив на дії підрозділів.
- 5.Спостереження як важливий елемент тактичної підготовки.
- 6.Маскування та його значення для безпеки особового складу.
- 7.Укриття та використання особливостей місцевості під час виконання тактичних завдань.
- 8.Способи пересування особового складу на місцевості та вимоги безпеки.
- 9.Взаємодія та взаємодопомога військовослужбовців під час виконання спільних завдань.
- 10.Управління та зв'язок як складові ефективних тактичних дій.
- 11.Бойовий порядок підрозділу: призначення та загальні принципи побудови.
- 12.Орієнтування на місцевості під час виконання тактичних завдань.
- 13.Тактична підготовка в умовах обмеженої видимості та складних погодних умов.
- 14.Психологічна стійкість і самоконтроль як складові тактичної підготовки.
- 15.Дисципліна та дотримання заходів безпеки під час тактичних занять.
- 16.Індивідуальна та групова підготовка як основа злагоджених дій підрозділу.
- 17.Роль командира та лідерства в організації тактичних дій підрозділу.
- 18.Сучасні технології та засоби спостереження в тактичній підготовці.
- 19.Особливості тактичної підготовки в умовах міської та пересіченої місцевості.
- 20.Тактична підготовка як основа готовності до дій у кризових та надзвичайних ситуаціях.

Тема: «Зв'язок і передавання інформації»

1. Зв'язок як складова системи управління: поняття, завдання та значення.
2. Основні види та способи зв'язку: характеристика і сфери застосування.
3. Радіозв'язок: принцип роботи, основні характеристики та можливості.
4. Засоби зв'язку та їх роль у забезпеченні оперативного обміну інформацією.
5. Радіодисципліна та правила ведення радіообміну.
6. Позивні, умовні сигнали та команди: призначення і правила використання.
7. Фактори, що впливають на якість, надійність і дальність зв'язку.
8. Дротовий, радіо- та мобільний зв'язок: порівняльна характеристика.
9. Сучасні цифрові технології передавання інформації та їх значення.
10. Супутниковий зв'язок: можливості, переваги та обмеження.
11. Захист інформації під час її передавання: основні принципи та методи.
12. Інформаційна безпека та основні загрози в сучасному інформаційному середовищі.
13. Дезінформація та інформаційно-психологічний вплив: способи розпізнавання і протидії.
14. Кібербезпека як складова захисту інформації та систем зв'язку.
15. Резервні канали зв'язку та їх значення в умовах надзвичайних ситуацій.
16. Організація зв'язку в умовах надзвичайних ситуацій та кризових обставин.
17. Особливості передавання інформації в умовах обмеженого або нестабільного зв'язку.
18. Правила інформаційної безпеки під час використання мобільних пристроїв та цифрових сервісів.
19. Роль зв'язку та інформаційних технологій у забезпеченні національної стійкості.
20. Перспективи розвитку сучасних систем зв'язку та передавання інформації.

тема: «Зброя масового ураження»

- 1.
2. Зброя масового ураження: поняття, основні види та загальна характеристика.
3. Історія виникнення та розвитку зброї масового ураження.
4. Ядерна зброя: принцип дії та основні уражальні фактори.
5. Вплив радіації на організм людини та навколишнє середовище.
6. Радіоактивне забруднення місцевості: небезпека та основні правила поведінки.
7. Хімічна зброя: поняття, види та характер впливу на організм людини.
8. Хімічна небезпека: основні ознаки, способи виявлення та правила поведінки.
9. Біологічна зброя: особливості, потенційні загрози та наслідки застосування.
10. Основні способи захисту населення від уражальних факторів зброї масового ураження.

11. Засоби індивідуального та колективного захисту від радіаційних, хімічних і біологічних загроз.
12. Захисні споруди та укриття як засіб захисту населення від зброї масового ураження.
13. Правила поведінки населення у разі виникнення радіаційної небезпеки.
14. Правила поведінки населення у разі виникнення хімічної небезпеки.
15. Дії населення в умовах загрози біологічного ураження.
16. Системи оповіщення та інформування населення про загрозу застосування зброї масового ураження.
17. Міжнародне гуманітарне право та обмеження щодо застосування зброї масового ураження.
18. Міжнародні договори та механізми нерозповсюдження зброї масового ураження.
19. Наслідки застосування зброї масового ураження для цивільного населення та довкілля.
20. Зброя масового ураження в сучасних воєнних конфліктах: загрози та проблеми безпеки.
21. Цивільна готовність і захист населення в умовах радіаційної, хімічної та біологічної небезпеки.

Тема: «Інженерна підготовка та мінна безпека»

1. Інженерна підготовка: поняття, завдання та значення для безпеки особового складу.
2. Інженерні споруди та укриття: види, призначення і основні вимоги до них.
3. Захисні властивості укриттів та їх роль у забезпеченні безпеки людей.
4. Інженерне обладнання місцевості та його значення під час виконання завдань.
5. Мінна безпека: поняття, основні принципи та правила поведінки.
6. Вибухонебезпечні предмети: основні види та характерні ознаки.
7. Небезпечні території: ознаки та правила безпечного пересування.
8. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечного або підозрілого предмета.
9. Мінна безпека цивільного населення в умовах збройного конфлікту.
10. Інформування та попередження населення про мінну небезпеку.
11. Маркування та огороження небезпечних ділянок: значення для запобігання нещасним випадкам.
12. Дії людини у разі потрапляння на потенційно небезпечну територію.
13. Основні причини мінних травм та способи їх попередження.
14. Наслідки мінної небезпеки для населення та довкілля.
15. Розмінування територій: мета, етапи та роль фахівців у забезпеченні безпеки.
16. Гуманітарне розмінування: завдання та значення для відновлення постраждалих територій.
17. Міжнародний досвід протимінної діяльності та захисту населення.
18. Інформаційна кампанія з мінної безпеки: основні правила, які має знати кожен громадянин.

19. Мінна безпека дітей та молоді: особливості навчання правилам безпечної поведінки.
20. Сучасні виклики мінної безпеки в Україні та перспективи очищення територій від вибухонебезпечних предметів.

Тема: «Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність»

1. Поняття та структура військово- або безпеково-орієнтованої фахової компетентності.
2. Основні складові професійної компетентності майбутнього фахівця сектору безпеки й оборони.
3. Роль професійних знань, умінь і навичок у діяльності фахівця військового та безпекового профілю.
4. Тактична, спеціальна та вогнева підготовка як складові професійної компетентності.
5. Психологічна готовність як важливий компонент професійної компетентності фахівця сектору безпеки й оборони.
6. Фізична підготовленість та її значення для професійної діяльності військовослужбовця.
7. Комунікативна компетентність і командна взаємодія у професійній діяльності фахівця сектору безпеки.
8. Лідерські якості як складова військово- або безпеково-орієнтованої фахової компетентності.
9. Прийняття професійних рішень в умовах невизначеності та підвищеного ризику.
10. Правова та етична складові професійної компетентності працівника сектору безпеки й оборони.
11. Дисциплінованість і відповідальність як професійно важливі якості фахівця військового профілю.
12. Сучасні інформаційні технології у формуванні професійної компетентності фахівців сектору безпеки й оборони.
13. Самоосвіта та безперервний професійний розвиток як умови формування фахової компетентності.
14. Роль практичної підготовки та професійних тренувань у формуванні компетентності майбутнього фахівця.
15. Моделювання професійних ситуацій як метод розвитку військово- або безпеково-орієнтованої компетентності.
16. Критерії та показники оцінювання професійної компетентності фахівців сектору безпеки й оборони.
17. Вплив сучасних викликів і загроз на вимоги до професійної компетентності фахівців безпекового профілю.

18.Професійна стійкість та адаптивність як складові компетентності сучасного фахівця сектору безпеки.

19.Значення командної роботи та взаємодії підрозділів у забезпеченні ефективного виконання професійних завдань.

20.Перспективи розвитку військово- або безпеково-орієнтованої фахової компетентності в умовах технологічних змін.

Тема: «Сучасні військові технології, роботизація та безпілотні літальні апарати (наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати)»

1.Сучасні військові технології: основні тенденції та напрями розвитку.

2.Роль роботизації у трансформації сучасних військових і безпекових операцій.

3.Безпілотні літальні апарати: класифікація, призначення та основні сфери застосування.

4.Розвиток безпілотних технологій та їх вплив на сучасні підходи до виконання службово-бойових завдань.

5.Наземні роботизовані комплекси: призначення, можливості та перспективи розвитку.

6.Застосування наземних роботизованих систем у розвідці, спостереженні та моніторингу.

7.Безпілотні надводні апарати: сучасний стан та перспективи розвитку.

8.Застосування безпілотних надводних апаратів у військовій та безпековій діяльності.

9.Автономні системи та штучний інтелект у сучасних роботизованих і безпілотних комплексах.

10.Системи навігації, зв'язку та дистанційного керування безпілотними платформами.

11.Переваги та обмеження використання безпілотних систем у складних умовах.

12.Роботизовані системи як засіб зниження ризиків для особового складу.

13.Інтеграція БПЛА, наземних роботизованих комплексів та безпілотних надводних апаратів у сучасні системи управління.

14.Інформаційні технології та автоматизація у розвитку військової робототехніки.

15.Кібербезпека та захист інформаційних каналів сучасних безпілотних систем.

16.Проблеми надійності, автономності та навігації роботизованих комплексів.

17.Етичні та правові аспекти використання автономних військових технологій.

18.Роль безпілотних технологій у розвідці, спостереженні та моніторингу обстановки.

19.Підготовка фахівців до експлуатації сучасних роботизованих та безпілотних систем.

20.Перспективи розвитку військової робототехніки та безпілотних систем у XXI столітті.

Тема: «Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості»

1. Військова топографія: поняття, завдання та значення у підготовці військовослужбовців.
2. Топографічні карти: види, призначення та особливості використання.
3. Масштаб топографічної карти та його практичне значення.
4. Умовні знаки топографічних карт та їх використання для оцінки місцевості.
5. Способи орієнтування на місцевості та визначення сторін горизонту.
6. Компас як основний засіб орієнтування: будова, принцип дії та правила використання.
7. Азимут та його значення для навігації й орієнтування на місцевості.
8. Визначення свого місцезнаходження за топографічною картою.
9. Координати на карті: види, визначення та практичне застосування.
10. Орієнтування за природними та штучними об'єктами місцевості.
11. Рельєф місцевості та його відображення на топографічних картах.
12. Визначення відстаней на місцевості та за топографічною картою.
13. Способи навігації в умовах обмеженої видимості та складних погодних умов.
14. Сучасні навігаційні системи та електронні засоби орієнтування.
15. Супутникова навігація: принцип роботи, можливості та обмеження.
16. Використання цифрових карт і навігаційних застосунків для орієнтування на місцевості.
17. Орієнтування на незнайомій місцевості: основні правила та алгоритм дій.
18. Втрата орієнтування: причини, ризики та порядок дій у такій ситуації.
19. Особливості орієнтування в лісі, степу, гірській та міській місцевості.
20. Значення військової топографії та навігації для безпечного пересування і виконання завдань.

тема: «Вогнева підготовка»

1. Вогнева підготовка: поняття, мета, завдання та значення у підготовці військовослужбовців.
2. Історія розвитку стрілецької зброї та її вплив на військову справу.
3. Основні види сучасної стрілецької зброї та їх загальна характеристика.
4. Загальна будова стрілецької зброї та призначення її основних частин і механізмів.
5. Класифікація боєприпасів до стрілецької зброї та їх загальна характеристика.
6. Основні правила безпечного поводження зі стрілецькою зброєю.
7. Організація та заходи безпеки під час проведення стрільб.
8. Основи внутрішньої та зовнішньої балістики.
9. Траєкторія польоту кулі та фактори, що впливають на її рух.
10. Прицілювання та фактори, що впливають на точність стрільби.
11. Вплив погодних умов на результати стрільби.
12. Вплив рельєфу та особливостей місцевості на ведення вогню.

13. Основні види несправностей стрілецької зброї та загальні правила безпечних дій у разі їх виникнення.
14. Догляд, зберігання та технічне обслуговування стрілецької зброї.
15. Культура поведінки зі зброєю та відповідальність за порушення правил безпеки.
16. Психологічна підготовка та самоконтроль під час виконання вправ зі стрільби.
17. Фізична підготовка як фактор ефективності вогневої підготовки.
18. Сучасні технології та тренажерні системи у вогневій підготовці.
19. Організація навчальних стрільб та оцінювання результатів вогневої підготовки.
20. Вогнева підготовка як складова загальної військової підготовки та формування відповідального ставлення до зброї.

Тема: «Домедична допомога»

1. Домедична допомога: поняття, мета та основні принципи.
2. Алгоритм первинного огляду постраждалого та оцінка його стану.
3. Масивна кровотеча: види, ознаки та основні способи тимчасової зупинки.
4. Серцево-легенева реанімація: показання, основні етапи та значення.
5. Застосування автоматичного зовнішнього дефібрилятора під час надання домедичної допомоги.
6. Домедична допомога при пораненнях та травмах.
7. Домедична допомога при переломах, вивихах та інших ушкодженнях опорно-рухового апарату.
8. Домедична допомога при черепно-мозкових травмах.
9. Домедична допомога при травмах грудної клітки та порушеннях дихання.
10. Домедична допомога при опіках різного походження.
11. Домедична допомога при переохолодженні та обмороженні.
12. Домедична допомога при перегріванні та тепловому ударі.
13. Домедична допомога при отруєннях та впливі небезпечних речовин.
14. Травматичний шок: причини, ознаки та принципи домедичної допомоги.
15. Індивідуальна аптечка: призначення, основні компоненти та правила використання.
16. Правила безпеки під час надання домедичної допомоги.
17. Особливості надання домедичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій.
18. Домедична допомога в умовах масових уражень та великої кількості постраждалих.
19. Психологічні аспекти надання допомоги постраждалим у кризових ситуаціях.
20. Роль своєчасної домедичної допомоги у збереженні життя та запобіганні ускладненням.

Тема: «Виживання та спеціальна підготовка»

- 1.Виживання в складних та екстремальних умовах: поняття, основні принципи та завдання.
- 2.Автономне існування людини: основні потреби та способи їх забезпечення.
- 3.Психологічна стійкість і самоконтроль як фактори виживання в екстремальних умовах.
- 4.Орієнтування на місцевості як складова підготовки до автономного перебування.
- 5.Вода в умовах автономного існування: пошук, оцінювання придатності та безпечне використання.
- 6.Організація тимчасового укриття та захист від несприятливих погодних умов.
- 7.Запобігання переохолодженню, перегріванню та зневодненню в умовах автономного перебування.
- 8.Основи організації харчування в умовах обмежених ресурсів.
- 9.Домедична допомога в умовах автономного перебування та обмежених можливостей.
- 10.Індивідуальний набір для виживання: призначення та основні компоненти.
- 11.Засоби зв'язку та способи подачі сигналів допомоги в умовах автономного перебування.
- 12.Дії людини у разі втрати орієнтування та зв'язку.
- 13.Особливості виживання в лісі, степу, гірській та міській місцевості.
- 14.Виживання в умовах несприятливої погоди та природних небезпек.
- 15.Основні природні небезпеки та способи захисту від них.
- 16.Фізична витривалість і функціональна підготовленість як складові виживання.
- 17.Спеціальна підготовка: поняття, завдання та значення для дій в особливих умовах.
- 18.Організація безпечного пересування та відпочинку під час тривалого перебування на місцевості.
- 19.Взаємодопомога та командна взаємодія як фактори підвищення шансів на виживання.
- 20.Сучасні технології та засоби забезпечення виживання людини в автономних умовах.

Методи навчання

Методи навчання становлять систему впорядкованих способів спільної діяльності науково-педагогічного працівника та здобувачів вищої освіти, спрямованих на досягнення визначених програмних результатів навчання, формування загальних і фахових компетентностей, а також ефективне розв'язання навчально-виховних завдань. Реалізація методів навчання здійснюється через сукупність дидактичних прийомів, організаційних форм та відповідних засобів освітньої діяльності.

Під час викладання та опанування навчальної дисципліни «Актуальні проблеми конституційного права України» застосовується комплекс методів,

що забезпечують поєднання теоретичної підготовки з практичною спрямованістю навчання.

1. Словесні методи

До словесних методів належать способи вербального викладення та опрацювання навчального матеріалу, зокрема: розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія. Зазначені методи передбачають описове розкриття змісту тем, тлумачення сутності правових явищ, категорій і процесів, аналіз нормативно-правових положень, а також перевірку рівня самостійного засвоєння матеріалу здобувачами освіти. Їх використання сприяє формуванню системного бачення проблем конституційно-правового регулювання та розвитку навичок професійної аргументації.

2. Наочні методи

Наочні методи передбачають використання візуальних засобів навчання з метою підвищення ефективності сприйняття та осмислення інформації. У межах дисципліни застосовуються демонстрація схем, таблиць, структурно-логічних моделей, діаграм, ілюстративних матеріалів, відеофрагментів та інших засобів візуалізації. Використання наочності забезпечує кращу систематизацію складних правових конструкцій, сприяє формуванню аналітичного мислення та полегшує засвоєння теоретичних положень.

3. Практичні методи

Практичні методи орієнтовані на формування професійних умінь і навичок, зокрема здатності оперувати конституційно-правовими категоріями, аналізувати та застосовувати норми права, вирішувати практичні ситуації у сфері публічно-правових відносин. Реалізація зазначених методів здійснюється під час семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, розв'язання кейсів, аналізу судової практики та моделювання правових ситуацій.

Практична складова навчання спрямована на інтеграцію теоретичних знань із реальними правозастосовними процесами, що забезпечує професійну орієнтацію здобувачів освіти.

Методи за рівнем самостійної пізнавальної діяльності

З метою активізації інтелектуальної діяльності здобувачів вищої освіти у процесі навчання застосовуються також методи, диференційовані за рівнем самостійності мислення:

- *метод проблемного викладу*, що передбачає постановку наукової або практичної проблеми та послідовне розкриття шляхів її вирішення;
- *частково-пошуковий (евристичний) метод*, спрямований на залучення здобувачів до самостійного пошуку окремих елементів розв'язання поставленого завдання;
- *дослідницький метод*, який передбачає виконання самостійних наукових досліджень, аналіз правових джерел, формулювання власних висновків і пропозицій.

Комплексне поєднання зазначених методів забезпечує належний рівень теоретичної підготовки, розвиток критичного мислення та формування стійких професійних компетентностей у сфері конституційного права.

Методи та форми контролю, критерії оцінювання результатів навчання. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Методи контролю є сукупністю способів діагностичної діяльності, спрямованих на забезпечення зворотного зв'язку в освітньому процесі та визначення рівня досягнення програмних результатів навчання. Їх застосування дає можливість отримати об'єктивні дані щодо успішності засвоєння навчального матеріалу, результативності організації навчального процесу та сформованості у здобувачів вищої освіти відповідних компетентностей.

Контрольні заходи покликані встановити відповідність рівня набутих знань, умінь і практичних навичок вимогам стандартів вищої освіти, освітньо-професійної програми та робочої програми навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється з урахуванням принципів системності, об'єктивності, прозорості та академічної доброчесності.

Самоконтроль

Самоконтроль є важливим елементом навчальної діяльності та спрямований на формування здатності здобувачів освіти до самооцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу. Він передбачає самостійне виконання тестових завдань, аналіз правильності розв'язання практичних ситуацій, перевірку конспектів, підготовку до семінарських занять та інших форм роботи. Розвиток навичок самоконтролю сприяє підвищенню відповідальності здобувачів за результати власного навчання.

Кафедральний контроль

Кафедральний контроль здійснюється з метою моніторингу якості підготовки здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни на різних етапах її вивчення. Він може реалізовуватися у формі:

- поточного контролю;
- рубіжного контролю;
- підсумкового семестрового контролю.

Такий підхід забезпечує поетапне відстеження динаміки навчальних досягнень та своєчасне коригування освітнього процесу.

Види контролю результатів навчання

В освітньому процесі застосовуються такі основні види контролю:

- поточний контроль протягом семестру;
- виконання та захист контрольних робіт, передбачених навчальним планом;
- приймання та оцінювання індивідуальних завдань;
- підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час усіх видів аудиторних занять упродовж семестру. Його формами можуть бути усне опитування, письмові роботи, тестування, колоквіуми, аналіз практичних ситуацій, виступи здобувачів під час обговорення питань на семінарських заняттях тощо. Результати поточного оцінювання доводяться до відома здобувачів своєчасно та в установленому порядку.

Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

№ теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13					Загальна сума балів
Робота на сем.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	10	2	2					34
Самост. робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6	1	1					19

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за залік	Загальна сума
	34	17	9	40	100

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 2 бали.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет — джерел, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 1 бал.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Студентами пропонуються тестові завдання

Види тестових завдань:

З вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;

З вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються «Положенням про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у «Приватному акціонерному товаристві «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

(<https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>).

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі **заліку**. Здобувача освіти допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи)	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Орієнтовний перелік питань для контролю знань з дисципліни «Основи національного спротиву»

1. Національний спротив

1. Що таке національний спротив та яка його мета?
2. Які основні складові системи національного спротиву України?
3. Які основні завдання територіальної оборони?
4. У чому полягає роль громадян у системі національного спротиву?
5. Що передбачає підготовка громадян до національного спротиву?
6. Яке значення мають патріотизм, громадянська відповідальність і національна єдність?
7. Яку роль відіграє цивільне населення у забезпеченні стійкості держави?
8. Яке значення має інформаційна безпека для національного спротиву?

2. Міжнародне гуманітарне право

9. Що таке міжнародне гуманітарне право та яка його мета?
10. Які основні принципи міжнародного гуманітарного права?
11. Що передбачає принцип розрізнення?

12. У чому полягає принцип пропорційності?
13. Які категорії осіб перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права?
14. Які права та гарантії мають військовополонені?
15. Як забезпечується захист цивільного населення під час збройного конфлікту?
16. Які дії та методи ведення війни заборонені нормами міжнародного гуманітарного права?
17. Що таке воєнний злочин?
18. Яка відповідальність передбачена за порушення норм міжнародного гуманітарного права?

3. Психологічна підготовка та стійкість

19. Що таке психологічна підготовка?
20. Що розуміють під психологічною стійкістю?
21. Як стрес впливає на поведінку та працездатність людини?
22. Які основні ознаки психологічного напруження та виснаження?
23. Які методи саморегуляції допомагають подолати стрес?
24. Як страх може впливати на прийняття рішень?
25. Яке значення мають самоконтроль і дисципліна в екстремальних умовах?
26. Яку роль відіграють взаємопідтримка та командна взаємодія?
27. Як протидіяти паніці та інформаційно-психологічному впливу?
28. Як відновлювати психологічні ресурси після стресових ситуацій?

4. Домедична допомога

29. Що таке домедична допомога та яка її мета?
30. Які першочергові дії необхідно виконати перед наданням допомоги?
31. Як оцінити свідомість і дихання постраждалого?
32. Що таке масивна кровотеча та які її основні ознаки?
33. Які основні способи тимчасової зупинки кровотечі?
34. Що таке серцево-легенева реанімація та коли вона проводиться?
35. Як надається домедична допомога при переломах і травмах?
36. Які особливості допомоги при опіках?
37. Як діяти при переохолодженні та перегріванні?
38. Які основні правила безпеки під час надання домедичної допомоги?

5. Військова топографія, навігація і орієнтування

39. Що таке військова топографія та яке її значення?
40. Які основні види топографічних карт?
41. Що таке масштаб карти та як він використовується?
42. Які основні умовні знаки застосовуються на топографічних картах?
43. Якими способами можна визначити сторони горизонту?
44. Що таке азимут?
45. Для чого використовуються координати на карті?
46. Як визначити своє місцезнаходження за картою?
47. Які сучасні засоби навігації використовуються для орієнтування?
48. Як діяти у разі втрати орієнтування на місцевості?

6. Зв'язок і передавання інформації

- 49. Що таке зв'язок та яке його значення?
- 50. Які основні види та способи зв'язку ви знаєте?
- 51. Які основні засоби зв'язку використовуються в сучасних умовах?
- 52. Що таке радіодисципліна?
- 53. Які основні вимоги до ведення радіообміну?
- 54. Що таке позивний та для чого він використовується?
- 55. Які фактори впливають на якість і дальність зв'язку?
- 56. Що таке інформаційна безпека?
- 57. Які основні загрози інформаційній безпеці?
- 58. Як необхідно діяти у разі втрати або порушення зв'язку?

7. Зброя масового ураження

- 59. Що таке зброя масового ураження та які її основні види?
- 60. Які основні уражальні фактори ядерної зброї?
- 61. Що таке радіоактивне забруднення?
- 62. Які основні правила поведінки в умовах радіаційної небезпеки?
- 63. Що таке хімічна зброя та які основні ризики її застосування?
- 64. Які правила поведінки необхідно дотримуватися при хімічній небезпеці?
- 65. Що таке біологічна зброя та біологічна небезпека?
- 66. Які основні способи захисту від радіаційних, хімічних і біологічних загроз?
- 67. Які засоби індивідуального та колективного захисту використовуються?
- 68. Який порядок дій за сигналом оповіщення про небезпеку?

8. Інженерна підготовка та мінна безпека

- 69. Що таке інженерна підготовка та які її основні завдання?
- 70. Які види укриттів та захисних споруд використовуються для захисту людей?
- 71. Які основні вимоги до безпечного укриття?
- 72. Що таке мінна безпека?
- 73. Які предмети можуть становити вибухонебезпечну загрозу?
- 74. Які ознаки можуть свідчити про небезпечну або потенційно заміновану територію?
- 75. Як правильно діяти при виявленні підозрілого предмета?
- 76. Чому категорично заборонено торкатися або переміщувати підозрілі предмети?
- 77. Як попередити інших людей про виявлену небезпеку?
- 78. Які правила безпечного пересування територіями, де існує мінна небезпека?

9. Тактична підготовка

- 79. Що таке тактична підготовка та яке її призначення?
- 80. Яке значення має оцінка місцевості та обстановки?
- 81. Що таке бойовий порядок?
- 82. Яке значення мають спостереження та маскування?
- 83. Які способи пересування на місцевості застосовуються під час виконання завдань?

84. Яке значення має використання укриттів?
85. У чому полягає роль взаємодії та взаємодопомоги в підрозділі?
86. Яке значення мають дисципліна та управління під час тактичних дій?
87. Як зміна обстановки може впливати на виконання тактичного завдання?
88. Які основні правила безпеки необхідно дотримуватися під час тактичної підготовки?

10. Вогнева підготовка

89. Що таке вогнева підготовка та яке її призначення?
90. Які основні види стрілецької зброї ви знаєте?
91. Яке загальне призначення основних частин стрілецької зброї?
92. Які основні правила безпечного поводження зі зброєю?
93. Що таке прицілювання?
94. Які фактори впливають на точність стрільби?
95. Що таке внутрішня та зовнішня балістика?
96. Як погодні умови можуть впливати на результати стрільби?
97. Які дії необхідно виконувати у разі несправності або затримки зброї з урахуванням вимог безпеки?
98. Яке значення мають дисципліна та відповідальність під час проведення стрільб?

11. Виживання та спеціальна підготовка

99. Що таке виживання та автономне існування?
100. Які основні потреби людини необхідно забезпечити в умовах автономного перебування?
101. Як організувати пошук і забезпечення питною водою?
102. Які способи захисту від несприятливих погодних умов ви знаєте?
103. Як правильно вибрати місце для тимчасового укриття?
104. Яке значення мають фізична витривалість і психологічна стійкість для виживання?
105. Як діяти у разі втрати орієнтування або зв'язку?
106. Які основні правила надання домедичної допомоги в автономних умовах?
107. Що має входити до базового індивідуального набору для виживання?
108. Які правила безпеки необхідно дотримуватися під час автономного перебування?

Рекомендована література

Тема: Національний спротив

1. Ваннер Кетрін. Тягар мрій: Історія та ідентичність у пострадянській Україні / Перек. з англ. Ю. Буйських. Національний університет "Києво-Могилянська академія", Центр європейських гуманітарних досліджень К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2023. 316 с
2. Винницький М. Український Майдан, російська війна. Хроніка та аналіз Революції Гідності / Переклад з англ. Р. Клочка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. 560 с.

3. Гирич Ігор. Українська історія: через ідентичність до держави / Ред. Ю. Буряк. К.: Українські пропілеї, 2021. 270 с.
4. Горобець В. М. Іван Мазепа: "А за віру хоч умірте, и вольностей бороніте!". Київ : Парлам. вид-во, 2022. 552 с.
5. За Ідентичність і Незалежність. Війна Росії проти України: історичні передумови, геополітичні паралелі. У 2-х кн. Кн. 1 / Відп. ред. В. Смолій; Упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь. Київ : ТОВ "Видавництво "Кліо"", 2022. 800 с.
6. Історія українського війська / Авт. кол.: / М. Відейко, А. Галушка, В. Лободаєв, М. Майоров, Я. Примаченко, А. Руккас, Є. Синиця, О. Сокирко, А. Харук, Б. Черкас; Кер. проекту К. Галушко; Під заг. ред. В. Павлова. Громадський просвітницький проект «ЛІКВЕЗ. Історичний фронт». Х., 2016. 416 с.
7. Поле битви Україна. Від «володарів степу» до «кіборгів». Воєнна історія України від давнини до сьогодення / Авт. кол.: Б. Черкас, О. Сокирко, А. Плахонін, Я. Примаченко, М. Відейко та ін.; Упоряд. К. Галушко. Х., 2016. 352 с.
8. Попков Б., Петкова С.В. (за заг. ред.). Патріотичне виховання в Україні в умовах воєнного стану: генеза національної стійкості крізь призму наукових досліджень. Київ: Ліра-К, 2025. 364 с. ISBN 978-617-8565-31-2.
9. Пронкевич О. Національна ідентичність, війна й гуманітарні науки // Український Тиждень. 6 грудня, 2023. URL: <https://tyzhden.ua/natsionalna-identychnist-vijna-j-humanitarni-nauky/?fbclid=IwAR1KJSVdn6dyK-YqUKbNYvnxV1dy5Ooblr3cAX6GfB5lZl-UIT6cqsWPPLQ>

Тема: Міжнародне гуманітарне право

10. Гнатовський, М. М., Короткий, Т. Р. Міжнародне гуманітарне право. Довідник для юристів громадських приймалень [Текст] / М. М. Гнатовський, Т. Р. Короткий. Одеса : Фенікс, 2015. 92 с.
11. Кориневич, А. О. Застосування міжнародного гуманітарного права до збройного конфлікту на території України [Текст] : навч. посіб. / А. О. Кориневич. Одеса : Фенікс, 2015. 78 с.
12. Міжнародне гуманітарне право. Посібник для юриста / [М. М. Гнатовський, Т. Р. Короткий, А. О. Кориневич, В. М. Лисик, О. Р. Посинок, Н. В. Хендель] ; за ред. Т. Р. Короткого. Київ ; Одеса : Українська гельсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2016– 2017. 145 с.
13. Міжнародне гуманітарне право : навчально-методичний посібник / М. В. Грушко, В. В. Музика, Т. С. Федорова, В. В. Владишевська ; за ред. О. В. Бігняка. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 136 с.

Тема: Психологічна підготовка

1. Булах В. П. Стрес та його вплив на організм людини. // Медсестринство. 2015. №2. С. 28-34.

2. Гонсалес Л. Залишитися в живих. Психологія поведінки в екстремальних ситуаціях. Пер. з англ. А. Андреев. Київ: Манн, Іванов і Фербер, 2014. 336 с. ISBN 978-5-00057-094-4.
3. Клочков В. В. Охорона психічного здоров'я військовослужбовців в умовах війни. Харків: Фоліо, 2024. Т. 1. 356 с.; Т. 2. 392 с.
4. Мегель А., Яремчук М. Ворожі ІПСО. Як визначити та протистояти. Київ: Видавництво «Обрії», 2023. 214 с.
5. Протоколи надання психологічної допомоги військовослужбовцям Збройних Сил України в бойових (екстремальних) умовах. Інструкція. Київ: Центр навчальної літератури, 2023. 44 с. ISBN 978-611-01-2829-2.
6. Сиренко Н. М. Посібник з управління стресом та самодопомоги. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2023. 48 с.

Тема: Зв'язок та передавання інформації

1. Довідник військового зв'язківця. Засоби радіоелектронної боротьби та розвідки, які використовуються Російською Федерацією. Київ: ЦУЛ, 2024. 312 с.
2. Мельник П.Г. Основи військового зв'язку: навчальний посібник. Львів: Видавництво НАСВ, 2018. 215 с.
3. Організація військового зв'язку: навчальний посібник. Київ: Скіф, 2023. 288 с.
4. Савченко О. П. Технології інформаційного забезпечення в оборонній сфері. Харків: Видавництво ХНУПС, 2017. 230 с.
5. Тактичний зв'язок. Настанова. Київ: ЦУЛ, 2024. 356 с.
6. Тимошенко В.І. Комунікаційні системи в Збройних Силах України. Одеса: Видавництво ВМСУ, 2016. 205 с.

Тема: Зброя масового ураження

1. Гайдарь С.П. Захист від зброї масового ураження: навчальний посібник / С.П. Гайдарь, І.М. Мартинюк, В.В. Марущенко, О.В. Сакун. Харків: ФВП, 2011. 264 с.
2. Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту. Київ: ЦУЛ, 2022. 64 с.
3. Порядок організації радіаційної безпеки у Збройних Силах України. Настанова. Київ: ЦУЛ, 2024. 82 с.

Тема: Домедична допомога

1. Володимир Шишук, Сергій Редько, М.М. Ляпа. Тактична медицина. Навчальний посібник. Скіф. 2023. 176 с. ISBN : 9789665708360.
2. Копотун І.М., Петков В.П., Мирний С.П. Військова медицина України. Видавничий дім "Професіонал". Практичний посібник. 2023. 670 с. ISBN 978-611-01-2934-3.
3. Тактична допомога пораненим на полі бою. Курс бойового медика. КНТ. Практичний посібник. 2023. 112 с. ISBN 978-966-370-671-9.

Тема: Військова топографія

1. Використання топогеодезичних даних та навігаційних засобів у ході проведення бойових дій : методичні рекомендації. Київ: Видавництво «Сварог», 2024. 52 с.
2. Використання топографічних карт НАТО в Збройних Силах України: навчальний посібник / Заг. ред. В.В. Пацюк. Київ: Скіф, 2023. 102 с.
3. Кривошесєв А.М., Приходько А.І., Петренко В.М., Сергієнко Р.В. Військова топографія : навчальний посібник. КНТ, 2022. 282 с. ISBN 978-966-570-811-7.
4. Шмаль С.Г. Довідник з військової топографії : практичний посібник. Київ: Ліра-К, 2024. 118 с.
5. Шмаль С.Г. Довідник з основних понять військової топографії : практичний посібник. Київ: Ліра-К, 2024. 108 с.
6. Шмаль С.Г., Кравчук О.В., Гудзь А.М., Прищєпа С.В., Полець О.П. Військова топографія : підручник. Ліра-К, 2018. 644 с.

Тема: Інженерна підготовка та мінна безпека

1. Військові фортифікаційні споруди: підручник. Львів: НАСВ, 2018. 318 с.
2. Інженерна підготовка: навч. посіб. Львів: НАСВ, 2017. 539 с.
http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/inzhenerna_pidgotovka_2016_552.pdf
3. Інженерна підготовка. Київ: Скіф, 2024. 550 с.
4. Інструкція з правил поведіння військовослужбовців на місцевості, на якій є вибухонебезпечні предмети, та дотримання заходів мінної безпеки. Затверджено Наказом Начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 19.04.2018 № 161.138 с.
5. Інженерна підготовка (мінна безпека) (курс індивідуальної підготовки) (за програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці).
<https://sprotyvg7.com.ua/vijskovi-publikacii/page/3>
6. Матеріали до курсу «Інженерна підготовка (мінна підготовка)». Курс індивідуальної підготовки. За програмою базової загальновійськової підготовки (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці). <https://sprotyvg7.com.ua/vijskovi-publikacii/page/3>
7. Мінна безпека: навч.-практ. посіб. / В.В. Пугач, Г.Б. Гишко, Г.П. Веденікін та ін. Х.: ХНУПС, 2017. 72 с.
8. Міни ТМ-62. Встановлення, знешкодження та знищення : практичний посібник. Київ: War Books, 2024. 90 с.
9. Пам'ятка щодо правил поведінки (порядку дій) населення у разі виявлення підозрілого об'єкта, вибухонебезпечного предмета. К.: ДСУНС, 2015. 24 с.
10. Методичний матеріал з інженерної підготовки для навчання військовослужбовців, призваних за мобілізацією (загальновійськова підготовка у навчальних центрах, військових частинах, навчальних

- підрозділах). Житомир, 2015. <https://tck.pl.ua/wp-content/uploads/2021/02/Inzhenerna-pidhotovka-metodychnyy-material.pdf>
11. В.В. Пугач, Петрук О.В., Зміївський Г.П. Інженерна підготовка. Книга І.: навч. посіб. Х.: ВЮІ НЮУ ім. Я. Мудрого, 2021. 108 с.
https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/20172/1/Inzhenerna_pidgotovka_2021-1.pdf
12. Ярославський А.В., Тьорло О.І. Класифікація та види саморобних вибухових пристроїв. Київ: КНТ, 2022. 84 с.

Статуту Збройних Сил України

1. Статуту Збройних сил України. К., 2024. 428 с.
2. Статуту Збройних сил України. Електронний ресурс:<https://sprotyvg7.com.ua/documents/statut-zsu>

Тема: Домедична підготовка

1. Володимир Шищук, Сергій Редько, М.М. Ляпа. Тактична медицина. Навчальний посібник. Скіф. 2023р. С - 176. ISBN : 9789665708360
2. Допомога на шляху після поранення. Довідник із прав, обов'язків та алгоритму дій військовослужбовця у разі поранення, травми чи захворювання. Центр навчальної літератури. 2023. 108 с. ISBN 978-611-01-2898-8.
3. Троцький Р.С., Чуприна О.В., Блінов О.А. Тактика надання самодопомоги та взаємодопомоги під час ведення бойових дій. Київ: Скіф, 2023. 136 с.
4. Тактична допомога пораненим на полі бою. Курс бойового медика. КНТ. Практичний посібник. 2023р. 112 с. ISBN 978-966-370-671-9.

Тема: Тактична підготовка

1. Гайдученко П.Л., Гайдученко Р.Л. Тактико-спеціальна підготовка : практичний посібник. Київ: КНТ, 2024. 154 с.
2. Військові операції на урбанізованій місцевості (MOUT). Бойовий статут морської піхоти США (MCWP) 3-35.3. Київ: ЦУЛ, 2023. 405 с.
3. Остапенко І.С., Філь В.М., Крамар І.Є., Шаптала О.І. Основи інженерної підготовки : навчальний посібник. Київ: КНТ, 2025. 388 с.
4. Полторах С.Т. Варакута В.П. та ін. Загальна тактика. Ч.1. К., 2023. 342 с.
5. Полторах С.Т. Варакута В.П. та ін. Загальна тактика. Ч.2. К., 2023. 368 с.
6. Підготовка тактичних груп (відділення, взвод). Альбом схем та методичних матеріалів. К., 2024. 64 с.
7. Пугач В.В., Чепурний В.П., Куртов А.І., Корольов С.С., Зміївський Г.А., Рибкін О.В., Яременко Ф.В., Горбунов В.І. Маскування військ та об'єктів. Захист від високоточної зброї : навчальний посібник. Київ: КНТ, 2025. 116 с.

Тема: Вогнева підготовка

1. Тренування з правил застосування зброї. Тимчасові методичні рекомендації. Київ: ЦУЛ, 2024. 94 с.
2. Вогнева підготовка : навчальний посібник. Київ: КНТ, 2023. 282 с.
3. Вакуленко О. В. Моделювання ситуацій вогневої підготовки / О. В. Вакуленко. Харків : ХНУВС, 2019. 190 с.
4. Керівництво зі стрілецької справи 7,62-мм кулемети Калашникова КК, ККМ, ККС, ККМС, ККБ, ККМБ, ККТ. Київ: ЦУЛ, 2023. 160 с.
5. Керівництво зі стрілецької справи 5,45-мм автомати Калашнікова (АК-74, АКС-74, АК- 74Н, АКС-74Н) та 5,45-мм ручні кулемети Калашнікова (РПК-74, РПКС-74, РПК-74Н, РПКС-74Н). Київ: ЦУЛ, 2023. 130 с.
6. Керівництво зі стрілецької справи до реактивної протитанкової гранати "РПГ-18". Київ: ЦУЛ, 2022. 48 с.
7. Настанова зі стрілецької справи. Нічні приціли до стрілецької зброї та ручних гранатометів. Київ: ЦУЛ, 2022. 146 с.
8. Керівництво зі стрілецької справи до ручного протитанкового гранатомету РПГ-7В (РПГ- 7Д). Київ: ЦУЛ, 2022. 180 с.
9. Керівництво зі стрілецької справи до реактивних протитанкових гранат "РПГ-26". Київ: ЦУЛ, 2022. 56 с.
10. Керівництво зі стрілецької справи. Підствольний гранатомет "ГП-25". Київ: ЦУЛ, 2022. 62с.
11. Козак М. П. Стрілецька зброя та боєприпаси / М. П. Козак. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2016. 132 с.
12. Котик І. М. Основи вогневої підготовки / І. М. Котик. Київ : Вид-во «Наука і техніка», 2018. 320 с.
13. Остріков А. П. Вогнева підготовка військовослужбовців : навч. посіб. / А. П. Остріков. Харків : ХНУВС, 2016. 256 с.
14. Федоренко В. І. Вогнева підготовка в Збройних Силах України / В. І. Федоренко. Львів : Видавничий центр ЛНУ, 2017. 212 с.
15. Пет ров В. О. Оборонна тактика та техніка стрільби / В. О. Петров. Харків : Військовевидавництво, 2018. 192 с.
16. Сидоренко О. В. Техніка і тактика стрільби / О. В. Сидоренко. Київ : Видавництво військового інституту, 2015. 180 с.
17. Соломоненко В. В. Практична вогнева підготовка в умовах сучасного бою / В. В. Соломоненко. Дніпро : Видавництво «Оберіг», 2017. 280 с.
18. Сучасна вогнева підготовка. Київ: ЦУЛ, 2023. 146 с.
19. Тимошенко М. І. Навчання вогневої підготовки військових підрозділів / М. І. Тимошенко. Львів : Військовий інститут, 2015. 240 с.
20. Яковенко І. О. Основи стрілецької підготовки та безпеки на полі бою / І. О. Яковенко. Київ : «Генерал», 2020. 250 с.

Тема: Розвідувальна підготовка Виживання

1. Боротьба з безпілотними літальними апаратами: за досвідом проведення ООС (раніше АТО) / Центр оперативних стандартів і методики

- підготовки Збройних Сил України, Головне управління підготовки Збройних Сил України. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 42 с. ISBN 978-611-01-2801-8. Дмитренко С.В., Кравченко Ю.О. Аналіз тактико-технічних характеристик та тактики застосування існуючих ударних FPV-дронів. Техніка і озброєння. 2023. №4. С. 22-29.
2. Жирохов М. Війна дронів. Безпілотники в російсько-українській війні. Київ: Видавництво РАЦЮ, 2024. 224 с. ISBN 978-617-95350-7-9.
 3. Зайцев Д. В. Військова розвідка : навчальний посібник. Київ: КНТ, 2022. 332 с.
 4. Ковальчук І.В., Петренко О.М. Сучасні методи протидії безпілотним літальним апаратам: аналіз та перспективи. Збірник наукових праць Центрального науково-дослідного інституту озброєння та військової техніки Збройних Сил України. 2023. №1(15). С. 77-84.
 5. Коршець О., Горбенко В.М. Уроки застосування безпілотних літальних апаратів у російсько-українській війні. Військова освіта. 2023. №1. С. 34-42.
 6. Мельник В.В., Сидоренко О.П. Протидія діяльності безпілотних літальних апаратів противника: сучасні підходи та технології. Системи озброєння і військова техніка. 2022. №3. С. 45-53.
 8. Пахарев С.А., Луценко І.А., Наконечний А.П., Зайцев Д.В. Військова розвідка: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2022. 332 с.
 9. Теорія і практика застосування безпілотних літальних апаратів (дронів). Київ: КНТ, 2023. 298 с.
 10. Ткаченко В.В., Лисенко М.М. Основні види та тактико-технічні характеристики розвідувальних безпілотних літальних апаратів противника. Повітряно-космічна розвідка. 2023. №2. С. 14-22.
 11. Дарман П. Підручник виживання в екстремальних ситуаціях. Досвід спеціальних підрозділів світу. Київ: Скіф, 2023. 356 с.
 12. Луньков А.В., Ожаревський В.А., Польцев І.В. Основи виживання у бойових умовах. Київ: ЦУЛ, 2023. 230с.

Додаткова

1. Водозабезпечення військовослужбовців при виконанні бойових завдань [Електронний ресурс]. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/vodozabezpechennia-viiskovosluzhbovtiv-pri-vikonanni-boiovykh-zavdan-dobova-norma-vody-poriadok-ii-vykorystannia-544537.html>.
2. ВСТ 01.112.001-2006. Військовий зв'язок. Терміни та визначення. розроблено вперше; Введ. 03.05.06. К.: Вид-во стандартів, 2006. 25 с.
3. Срилкін А.Г., Гур'єв Д.О., Карлов Д.В., Коробецький О.В., Шевченко Ю.А. Огляд та аналіз світового досвіду боротьби з ударною безпіотною авіацією. Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України. 2022. №2(47). С. 123-130.

4. Лисенко Ю. В. Військова комунікація: історія та сучасність. Київ: Видавництво НУОУ, 2019. 240 с.
5. Мельник П. Г. Основи військового зв'язку: навчальний посібник. Львів: Видавництво НАСВ, 2018. 215 с.
6. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право: загальний курс / Н. Мельцер. Женева: Міжнародний Комітет Червоного Хреста, 2021. 500 с.
7. Первинна психологічна допомога в бойових умовах / А.М. Романишин, О.В. Бойко. Посібник. Академією Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. Львів. 2014. 140 с. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями" № 368 від 24.03.04 р.
8. Про протимінну діяльність. Закон України № 2706 VII від 25.04.2019, №6, ВВР, с. 82.
9. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07.2021 р. № 1702-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#n78>.
10. Про затвердження Порядку організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1443. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1443-2021-%D0%BF#n9>.
11. Психологічна підтримка в умовах війни / Андреевкова В.Л., Войцях Т.В., Гриців І.П., Мельничук В.О., Сабліна Н.О., Флярковська О.В., Харківська Т.А. Київ: Ла Страда Україна, 2024.
12. Розведення вогню без сірників [Електронний ресурс]. URL: <https://smgc.com.ua/ua/ognivo/>.
13. Сас П. М. Петро Конашевич-Сагайдачний: Чесний лицар / НАН України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. К.: Парлам. вид-во, 2020. 560с.
14. Сергійчук В. Українські державники: Андрей Шептицький. Вишгород: ПП Сергійчук М. І., 2015. 440 с.
15. Сидоренко П.П., Іванов М.М. Тактика застосування безпілотних літальних апаратів у сучасних військових конфліктах. Військово-науковий вісник. 2022. №36. С. 101-109.
16. Смолій В., Степанков В. Петро Дорошенко: Політичний портрет / НАН України. Інститут історії України. К.: Темпора, 2011. 632 с.
17. Смолій В. А., Степанков В. С. Богдан Хмельницький. К.: Арій, 2013. 656 с.
18. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія / М. Т. Степико. К. : НІСД, 2011. 336 с.
19. Тимошенко В. І. Комунікаційні системи в Збройних Силах України. Одеса: Видавництво ВМСУ, 2016. 205 с.

20. Туранський М., Пулим О., Корольова О. Історія розвитку та застосування розвідувальних і розвідувально-ударних безпілотних комплексів у збройних конфліктах сучасності. Військово-науковий вісник. 2021. №35. С. 228-235.
21. Турченко Ф. Г. Микола Міхновський: "Одна, єдина, нероздільна, вільна, самостійна Україна..." / НАН України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. К.: Парлам. вид-во, 2020. 432 с.
22. 25 років незалежності: нариси історії творення нації та держави / Відп. ред. В. Смолій; Кер. авт. кол. Г. Боряк; Авт. кол.: В. Головка (коорд. проекту), В. Даниленко, С. Кульчицький, О. Майборода, В. Смолій, Л. Якубова, С. Янішевський. НАН України. Інститут історії України. К.: Ніка-Центр, 2016. 796 с.
23. Худов Г., Гридасов І., Хижняк І., Юзова І., Соломоненко Ю., Калімулін Т., Райков Р. Аналіз тактико-технічних характеристик та тактики застосування основних засобів радіоелектронної боротьби (ближньої дії) Російської Федерації. Сучасні напрями розвитку озброєння та військової техніки. 2022. №2(14). С. 58-65.
24. Шаповал Ю. І., Верба І. В. Михайло Грушевський: "Я сам прийшов до політики через історію..." / НАН України. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. К.: Парлам. вид-во, 2018. 496 с.

II. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Довідник з історії України [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://history.franko.lviv.ua/dovidnyk.htm>.
2. Міністерство оборони України. <http://www.mil.gov.ua>
3. Управління підготовки (G7) штабу Командування Сил територіальної оборони Збройних Сил України. <http://www.sprotyvg7.com.ua>
4. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12 серпня 1949 року : Конвенція; ООН від 12.08.1949 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_151
5. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих і осіб, потерпілих корабельну аварію, зі складу збройних сил на морі від 12 серпня 1949 року : Конвенція; ООН від 12.08.1949 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_152
6. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року : Конвенція; ООН від 12.08.1949 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_153

7. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року : Конвенція; ООН від 12.08.1949 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_154
8. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року : Протокол; ООН від 08.06.1977 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_199
9. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 року : Протокол; ООН від 08.06.1977 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_200
10. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26 червня 1945 року : Статут; ООН від 26.06.1945 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_010
11. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 року : Статут; ООН від 17.07.1998 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_588
12. Гаазька конвенція (IV) про закони і звичаї сухопутної війни від 18 жовтня 1907 року : Конвенція; ООН від 18.10.1907 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_222
13. Закон України "Про військовий обов'язок і військову службу» від 25.03.1992 № 2232-XII
// База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2232-12>
14. Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : Наказ; Міноборони України від 23.03.2017 № 164 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0704-17>.
15. ЛІГА:ЗАКОН, "Законодавство України" – доступ до нормативно-правових актів.
16. ICRC Database (Міжнародний Комітет Червоного Хреста) – база даних з міжнародного гуманітарного права. <http://rada.gov.ua>
17. Міжнародний комітет Червоного Хреста (ICRC) – база даних міжнародного гуманітарного права. <https://ihl-databases.icrc.org/>
18. Організація Об'єднаних Націй (ООН) – документи, резолюції та доповіді щодо МГП: <https://www.un.org/>
19. Міжнародний кримінальний суд (ICC) – судова практика щодо воєнних злочинів: <https://www.icc-cpi.int/>

20. Офіційний сайт Верховної Ради України (законодавство України у сфері МГП):<https://zakon.rada.gov.ua/>
 21. "Міжнароднегуманітарне право" – освітній курс на платформі Дія. Освіта:<https://osvita.diia.gov.ua/courses/international-humanitarian-law>
 22. Coursera – курси з міжнародного права від провідних університетів світу:<https://www.coursera.org/>
- EDX – лекції з міжнародного гуманітарного права та прав людини:
<https://www.edx.org/>
23. Prometheus – українські безкоштовні курси з міжнародного права:<https://prometheus.org.ua/>
 24. Норми радіаційної безпеки України
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0062282-97#Text>.

12. ЕЛЕКТРОННІ НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Повний комплект актуальних матеріалів для підготовки по програмі
Основи національного спротиву -

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/sti-bzvp> ;

Військові публікації - <https://sprotyvg7.com.ua/vijskovi-publikacii> ;

13. Національно-патріотична підготовка

<https://sprotyvg7.com.ua/lesson/nacionalno-patriotichna-pidgotovka> ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/nacional-stady> ;

14. Психологічна підготовка

<https://sprotyvg7.com.ua/lessons/mind-psicho>;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/psihologichna-pidgotovka> ;

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=EPk_zs36Kk4&list=PLYn9Qd0y2zF_uqh0_tNwuf3j-A4ba8d-dZ&index=3)

[v=EPk_zs36Kk4&list=PLYn9Qd0y2zF_uqh0_tNwuf3j-A4ba8d-dZ&index=3](https://www.youtube.com/watch?v=EPk_zs36Kk4&list=PLYn9Qd0y2zF_uqh0_tNwuf3j-A4ba8d-dZ&index=3) ;

15. Розвідувальна підготовка

<https://sprotyvg7.com.ua/lessons/intelligence-training> ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/rozviduvalna-pidgotovka> ;

16. Зв'язок та комунікація

<https://sprotyvg7.com.ua/lessons/network-connection> ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/pidgotovka-zi-zvyazku> ;

17. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ захисту)

https://sprotyvg7.com.ua/lessons/safe_tocsic ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/pidgotovka-z-rhb-zahistu> ;

18. Військова топографія

<https://sprotyvg7.com.ua/lessons/army-topo> ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/vijskova-topografiya> ;

19. Інженерна підготовка (мінна безпека)

https://sprotyvg7.com.ua/lessons/engener_stud ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/inzhenerna-pidgotovka> ;

20. Статути Збройних Сил України <https://sprotyvg7.com.ua/documents/statut-zsu> ;

21. Домедична допомога

<https://sprotyvg7.com.ua/lessons/taktichna-medicina> ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/taktichna-medicine> ;

22. Тактична підготовка https://sprotyvg7.com.ua/lessons/tactical_lesson ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/taktichnaya-pidgotovka> ;

23. Вогнева підготовка

<https://sprotyvg7.com.ua/lessons/vogneva-pidgotovka> ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/vogneva-pidgotovka> ;

24. Вживання <https://sprotyvg7.com.ua/documents/vijivan-biy> ;

25. міжнародне гуманітарне право

https://sprotyvg7.com.ua/lessons/intern_human_law ;

<https://sprotyvg7.com.ua/documents/mizhnarodne-gumanitarnepravo>